БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 226 (18.104). • 30 сентябрь 1981 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин.

РЕКОНСТРУКЦИЯЛАШ АФЗАЛЛИГИ

Ишлаб турган корхоналарни техникавий жиҳатдан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилиш капитал маблағлар самарадорлигини оширишнинг етакчи омилларидан бири бўлиб қолганлиги бежиз эмас. Дарҳақиқат, ишлаб турган корхоналарни қайта тиклаш, уларни замонавий машина-ускуналар билан қуроллантириш янги корхоналар қуришга қараганда катта афзалликларга эга. Бунда капитал маблағларнинг самарадорлиги ортиб, сарфланган ҳаражатларнинг ўрни қисқа муддатларда қопланади.

КПСС XXVI съездида тасдиқланган СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ҳамда 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишларида алоҳида таъкидлаб ўтилганидек, ишлаб турган корхоналарни реконструкциялаш ва техникавий жиҳатдан қайта қуроллантириш учун ажратилган маблағлар янги қурилиш учун худди шундай қувватларни яратиш чоғидагига қараганда ўртача уч баравар тезроқ қопланмоқда, ишчи кучига эҳтиёж ҳам камаймоқда. Вазифа бундай маблағларни уларнинг капитал маблағлар умумий ҳажмидаги улушини анча кўпайтирган ҳолда реконструкция ишларига кўпроқ ажратишдан иборат. Партия съездининг ана шу кўрсатмаси бутун мамлакатимиздаги сингари республикамиз корхоналарининг ишчилари ҳамда мутахассислари томонидан қизғин кутиб олиниб, муваффақиятли амалга оширилмоқда. Кейинги беш йилнинг ўзида республикамиз экономикасининг турли тармоқларида қатор корхоналар реконструкциядан чиқарилди, бир қанча цехлар ва участкалар техникавий жиҳатдан қайта ускуналанди. Табиийки, бу капитал маблағлар самарадорлигини ошириш билан бирга, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, уларнинг техникавий даражасини такомиллаштириш имконини ҳам беряпти.

Ўн биринчи беш йиллик вазифаларини зарбдор суръатлар билан амалга ошираётган машинасозлик корхоналари коллективларининг азаматлари реконструкциялашнинг афзалликларидан тобора кўпроқ манфаат кўрмоқдалар. Шу беш йилликнинг ўзида бу тармоқда умумий капитал маблағлар ҳажмидан янги корхоналар қуришга 27 процент, мавжуд завод ва фабрикаларни кенгайтириш ҳамда реконструкциялашга 58 процент, техникавий жиҳатдан қайта қуроллантириш мақсадлари учун 15 процент маблағ ажратилган. Реконструкциялашни мақсадга мувофиқ олиб бораётган корхоналар катта манфаат кўрмоқдалар. Самарқанддаги «Красний двигатель», Андижон машинасозлик, «Чирчиксельмаш», Тошкент трактор заводларида реконструкциялаш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу корхоналар яқин вақт ичида қишлоқ хўжалиги ва экономиканинг бошқа тармоқлари учун кўплаб замонавий машина-ускуналар етказиб берадиган бўладилар.

«СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида қизғин давом этаётган социалистик мусобақада қурувчилар ва монтажчилар коллективлари ҳам фаол иштирок этиб, реконструкцияланаётган объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш тадбирларини кўрмоқдалар. СССР 60 йиллиги байрамигача республикамиз саноатининг меҳнаткашлари пландан ташқари 200 минг тонна минерал ўғит, 16 минг тонна пўлат ва прокат, 230 та трактор, 150 та пахта териш машинаси, 50 минг тонна пахта толаси, 20 минг тонна ўсимлик мойи ва бошқа кўплаб халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришга азму қарор қилдилар. Бу улкан марраларни эгаллашда реконструкцияланаётган объектларни тезроқ ишга тушириш муҳим роль ўйнайди.

Шуни айтиш керакки, корхоналарни тараққий эттиришнинг реконструкциялашдан иборат синалган усулига ҳамма ерда ҳам тегишлича эътибор берилаётгани йўқ. Мавжуд қувватларни тубдан реконструкция қилмасдан ва техника билан қайта қуроллантирмасдан туриб партия XXVI съезди белгилаб берган улуғвор вазифаларни тўла-тўкис амалга ошириш қийин. Бугунги кунда «Узбекхлопкомаш» бирлашмаси корхоналари пахта тозалаш ускуналарига бўлган талабни атиги 65—70 процент қондирмоқда. Пахта тозалаш заводларида технологик жараёнларни автоматлаштириш сусткашлик билан ҳал этилмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган III пленуми пахта комплексини тараққий эттириш масалаларига жиддий эътибор бериб, пахта тозалаш саноати ва умуман машинасозликнинг долзарб вазифаларини белгилаб берди. Партия, совет, касаба союз ва хўжалик органлари реконструкциялаш ишлари олиб борилаётган участкаларда назоратни кучайтиришлари, уларни барвақт фойдаланишга топшириш чораларини кўришлари керак.

Бу гап айниқса Тошкент резина-техника буюмлари заводига тегишлидир. Корхонани реконструкция қилиш 4 йилда бажарилиши кўзда тутилган ҳолда, бу иш ўн бир йилдан буён чўзилиб келмоқда. «Ташпромстрой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси бу ердаги реконструкциялаш ишларига етарли ишчи кучлари ажратмаяпти. Оқибатда корхонани кенгайтириш, участкаларни замонавий ускуналар билан жиҳозлаш муддатлари чўзилиб, завод планларининг бажарилмаслигига сабаб бўлмоқда. Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли Андижондаги 24-трестнинг 2-механизациялашган колоннаси Избоскан районидаги Тўрткўл қишлоғида ишлаб турган пойабзалчилик фабрикаси филиалини реконструкциялаш ишларида қолоқликка йўл қўймоқда. Колонна ўтган йили 900 минг ўрнига атиги 186 минг сўмлик иш бажарди. Бу йил ҳам ишда тузук ўзгариш бўлаётгани йўқ. 1981 йил учун ажратилган 1 миллион 100 минг сўм капитал маблағдан эндигина 66 минг сўми ўзлаштирилди.

Вазифа — капитал маблағлар самарадорлигини оширишдан, маблағларни, ишчи кучларини, барча ресурсларни биринчи навбатда фойдаланишга топшириладиган объектларга, реконструкция қилинаётган корхона ва участкаларга жамлашдан иборат. Реконструкциялаш корхоналарни тараққий эттиришнинг ойдин йўлидир. Бу йўлни қатъий амалга ошираётган партия, совет, касаба союз ва хўжалик органлари ишлаб чиқаришда юксак натижаларга эришмоқдалар. Партия XXVI съезди белгилаб берган вазифаларни муддатидан илгари муваффақиятли амалга ошириш учун реконструкциялаш афзалликларига етарли баҳо бериш, ишларни жадаллаштириш, шу тариқа экономикани тежамли юритишнинг етакчи омилларидан самарали фойдаланиш тадбирларини кўрайлик.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

МОСКВАДАГИ ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНЛИ ВА МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ ТЕАТРНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп миллатли совет театр маданиятини пропаганда қилиш ва бойитишда муҳим роль ўйнаган, республика меҳнаткашларини бадиий-эстетик жиҳатдан тарбиялашга актив ёрдам берадиган гастролларни муваффақиятли ўтказганлиги учун Москвадаги Октябрь Революцияси орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ленин комсомоли номли театр Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХУЖАЕВ.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри. 1981 йил 29 сентябрь.

СССР 60 — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА УЛКАН МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

«Оқ олтин» мавсуми қизғин паллага кирди. Фарғона области пахтакорлари шу кунги энг долзарб дамларда йиғим-теримни юксак уюшқоқлик билан олиб боряптилар. Техникага таянган илғор бўлимлар, бригадалар дақиқалар сайин янги-янги зафарларни қўлга киритишмоқда.

Бағдод районидаги «Большевик» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамазиё Қодиров бошлиқ бригадаси заршунослари ҳосилдорликни 65 центнерга етказишга аҳд қилишган. Пайкалларда кутилганидан зиёд ҳосил етиштирилди. Пахта теримини ипатовоноликлар методи асосида пухта ташкил этган миришкорлар кунига қабул пунктларига йиллик планнинг 5—6 проценти миқдорида «оқ олтин» жўнатмоқдалар. Суратда: донгдор бригада бошлиғи М. Қодиров.

Т. Ҳамроқулов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Афғонистон Демократик Республикаси ижодий ходимларининг намояндалари группасини 29 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов қабул қилди. Меҳмонлар республика меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширишда эришган муваффақиятлар билан таништирилди.

Афғон делегациясининг аъзолари Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида бўлдилар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов республика ёшлари хўжалик ва маданий қурилишда қандай иштирок этаётганликларини гапириб берди.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзида союз правлениесининг раиси С. О. Азимов меҳмонларни шу ташкилотнинг фаолияти билан, республика адибларининг ижодий муваффақиятлари ва режалари билан таништирди.

* * *

Сандиночи ассамблея аъзоси, Никарагуа Сандиночи Миллий озодлик фронти Шимолий Селайя департаменти сиёсий секретари Маркос Антонио Сомарриба бошчилигидаги шу фронт делегацияси Ўзбекистонга келди.

Меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиалида бўлдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар.

29 сентябрь куни делегация Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

[ЎзТАГ].

ПАХТА — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 29 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	3,08	47,20	3,52	24,23
Тошкент	6,02	43,86	6,88	43,47
Фарғона	2,46	39,52	2,40	14,17
Сурхондарё	2,09	36,49	2,06	20,69
Наманган	3,20	32,96	2,51	21,57
Қашқадарё	2,85	32,62	2,75	17,86
Андижон	2.29	26,70	1,45	7,17
Сирдарё	4,49	22,81	5,40	20,77
Жиззах	3,41	15,75	4,03	15,88
Хоразм	1,98	14,02	1,10	3,12
Самарқанд	1,28	9,15	0,24	0,55
ҚҚАССР	1,09	8,44	0,30	0,69
Республика бўйича:	2,76	28,14	2,69	15,96

Шу жумладан ингичка толали пахта:

Бухоро	3,99	41,83	—	—
Наманган	5,10	29,50	—	—
Сурхондарё	1,89	27,55	1,77	11,25
Қашқадарё	0,74	10,81	0,05	0,91
Республика бўйича:	1,77	23,75	1,01	6,66

Республика матбуот маркази хабар қилади:

МАШИНА ТЕРИМИ — ИШ УНУМИ

● **29 СЕНТЯБРЬ ЭРТАЛАБГАЧА РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА 1.643. 126 ТОННА, ШУ ЖУМЛАДАН 87.873 ТОННА ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ. МАВСУМ БОШИДАН БУЁН МАШИНАЛАР ЁРДАМИДА 617.677 ТОННА ХОМ АШЁ ТЕРИБ ОЛИНДИ.**

● Йиғим-теримда Тошкент области хўжаликлари ҳамон пешқадамлик қилмоқдалар. Бу ерда ўтган куни йиғиб-териб олинган 25 минг тоннадан зиёд «оқ олтин»нинг қарийб 23 минг тоннаси агрегатлар бункеридан бўшатилди.

● **Йиғим-терим муваффақиятини техника ҳал этади. Барча терим агрегатлари пахтазорларга олиб чиқилсин!**

● Қорақалпоғистон АССР, Самарқанд ва Хоразм областининг колхоз ва совхозлари ҳосил йиғим-теримида анча оқсаяптилар. Вақт ғанимат! Ёғин-сочинсиз кунларнинг ҳар биридан самарали фойдаланайлик! Ҳар бир агрегат тўла қувват билан ишлатилсин!

ТОШКЕНТ:

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ШАРОФАТИ

Кунлик ўсишда пойтахт областининг Пискент райони деҳқонлари энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Улар бир кунда йиллик планнинг 7,15 проценти миқдорида пахта тайёрладилар. Бу ерда мавжуд машиналарнинг ҳаммаси тўлиқ ишлатиляпти.

Тошкент областида ҳар бир пахта териш агрегатининг кунлик ўртача иш унуми 7,2 тоннани, Коммунистик ва Ўрта Чирчиқ районларида эса 8,4 тоннани ташкил этаяпти.

БУХОРО:

СССР 60 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

Ромитан райони механизаторлари машинада пахта териш йиллик планини бажариш арафасида турishибди. Улар бу топшириқни 93 процент адо этдилар. Райондаги икки хўжалик пахта тайёрлаш топшириғини муддатидан илгари бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Ленин номли колхоз меҳнаткашлари ҳар гектар ердан 38,5 центнердан ҳосил кўтариб, қабул пунктига 5760 тонна «оқ олтин» топширдилар. Абу Али ибн Сино номли совхоз пахтакорлари ҳам катта зафар қучдилар. Улар ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариб, давлатга 7 минг тонна пахта топширдилар. Совхоз азаматлари СССР 60 йиллиги шарафига бир йилда икки йиллик планни бажариш — ялпи ҳосилни 15 минг тоннага етказиш юзасидан мажбурият олдилар.

ФАРҒОНА:

АГРЕГАТЛАР УНУМ БИЛАН ИШЛАСИН

Фарғона областида шу кунгача 36 та бригада йиллик пахта тайёрлаш планини адо этди. 28 сентябрь куни область далаларида 1851 терим агрегати ишлатилди. Ҳар бир машинанинг ўртача иш унуми 4,2 тоннани ташкил этди.

Механизаторлар мусобақасида Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхози, Киров районидаги «Москва» колхози ва Киров номли совхоз механизаторлари карвонбошилик қилишмоқда.

Лекин ҳамма жойда ҳам иш шундай эмас. Чунончи, Охунбобоев районида мавжуд 181 пахта териш машинасидан атиги 61 таси ишлатилмоқда. Қолганлари эса бузилганлиги, эҳтиёт қисмлар етишмаслиги, дефолиация вақтида ўтказилмаганлиги сабабли бекор турибди. Бағдод ва Ёзёвон районларида ҳам ана шундай манзарани кўриш мумкин.

АНДИЖОН:

ИЛҒОРЛАР САФИ ЎСМОҚДА

Андижон области пахтакорлари мусобақасида кўриқ **Комсомолобод райони** деҳқонлари пешқадамлик қилишмоқда.

Шу кунгача областдаги 38 бригада ва 3 бўлим коллективи пахта тайёрлаш планини муваффақитли уддалади.

СУРХОНДАРЁ:

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ДОН

Сурхондарё областининг Сариосиё, Шеробод ва Шўрчи районларида пахта йиғим-терими мавсуми муваффақиятли ўтказилмоқда. Область далаларида 1690 та машина ва 140 минг киши меҳнат қилаяпти.

Гагарин райони меҳнаткашлари дон тайёрлаш топшириғини муддатидан илгари адо этдилар. Давлатга 30.360 тонна дон топширилди. Бу ўтган йилдагига нисбатан учдан бир ҳисса кўпдир. Район шоликорлари фидокорона меҳнат қилдилар. Улар ҳар гектар ердан 55 центнердан шоли ҳосили кўтардилар. «Қирмизи дон» хирмони 20 минг тоннани ташкил этди. Бу ўтган йилдагидан 4,5 минг тонна кўпдир.

СИРДАРЁ:

ОИЛАВИЙ ЭКИПАЖ МАЖБУРИЯТИ

Тажрибали пахтакор Қаршибой ака Жўраев кўп йиллардан буён Ховос районидаги Навоий номли совхозда бригадага саркорлик қиляпти. Унинг ўғиллари Ҳайдарали, Абдували пешқадам механизаторлар ҳисобланишади. Бу йил уларнинг ёнига укалари — Раҳмонали, Мамадали ва Нишонлар қўшилиб, пахта териш машинаси штурвалини бошқаришмоқда. Ака-ука Жўраевларнинг бу йилги мажбурияти — 1200 тонна «оқ олтин» териш. Уларнинг ҳар бири ҳозиргача 70 тоннадан ошириб хом ашё теришга эришди.

ЖИЗЗАХ:

ПАХТАКОРЛАР ВА СОҲИБКОРЛАР ИБРАТИ

Жиззах области хўжаликларида 22 та бригада йиллик пахта тайёрлаш планини адо этди. Ана шу бригадаларнинг 12 таси Арнасой районидаги Василевский номли совхоздадир. Бу ерда 63 та пахта териш машинаси ишлатиляпти.

Ғаллаорол райони меҳнаткашлари узум етиштириш бўйича икки йиллик планни бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Давлатга пландаги 3600 тонна ўрнига 7750 тонна узум топширилди. Ғаллаоролликлар картошка тайёрлаш йиллик планини ҳам муваффақиятли адо этдилар.

НАВБАТ — МАЖБУРИЯТГА

БУХОРО ОБЛАСТЬ РОМИТАН РАЙОНИДАГИ ҲАМРО САИДОВ ДИРЕКТОРЛИК ҚИЛАЁТГАН «ОКТЯБРЬ 50 ЙИЛЛИГИ» СОВХОЗИ 9500 ТОННА ПАХТА ТОПШИРИБ, ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРДИ, 15 МИНГ ТОННАЛИК ХИРМОН УЧУН КУРАШ БОШЛАДИ.

— Ҳамро Саидович, Сиз раҳбарлик қилаётган совхоз пахтакорлари ҳар куни давлат тайёрлов пунктига йиллик планнинг 4-5 проценти миқдорида пахта жўнатди. Теримда суръатни кўтариш учун яна нималар қилинади? Резервлар борми?

— Тўғри, кунига 4-5 процентдан пахта тайёрланди ва пешма-пеш давлат тайёрлов пунктига етказиб берилди. Чевар теримчиларимиз 100-150 килограммдан пахта теришяпти. Бундан юқорироқ кўрсаткичга эришаётганлар ҳам кўп. Умуман айтганда, кўпминг килограммчи теримчилар сони бултургидан 25 процент ошди. 5—10—15 минг килограммчилик ҳаракати ҳамманинг мулкига айлантирилаётир.

Лекин ҳозирча мавжуд имкониятларнинг ҳаммаси ишга солинганича йўқ. Шуни ҳисобга олиб, теримда тиғиз график туздик. Куни кеча теримга 130 киши қўшимча сафарбар қилинди. Эрта-индин яна 200 киши этак боғлаб теримга чиқади.

Биз вазиятни ҳисобга олиб, совхоз территориясида истиқомат қилаётган кишиларнинг ҳаммасини дала ишларига сафарбар этишга қарор қилдик. У ишчими, хизматчими, ёрдамчими, бундан қатъи назар, кунлик, беш кунлик ва ўн кунлик норма белгиладик. Норманинг бажарилиши устидан назорат олиб борилади, илғорлар рағбатлантирилиб, уларнинг тажрибаси кенг оммалаштирилади. Бир кунда камида бир ярим-икки кунлик графикка тенг пахта терилишини таъминлашимиз шарт.

Оширилган графикларни бажариш учун теримда қатнашаётган кишиларга етарли маданий-маиший шароитлар яратиб берилиши зарур. Далада ишлаётганлар иссиқ овқат, чой, мева-чева, полиз маҳсулотлари билан тўла таъминланяпти. Болалик оналар, ёрдамга отланган қариялар, меҳнат ва Ватан уруши ветеранлари, ёрдамчиларга алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда. Шуни айтиш керакки, этак боғлаб яхши ният билан пахтазорларга отланган кишилар фақат терим билан банд бўлсинлар, топшириқларни миқдор ва сифат жиҳатдан ортиғи билан адо этишга ҳаракат қилсинлар. Ташкилий ишларни намунали йўлга қўйиш хўжаликлар раҳбарларининг бурчидир.

— Совхоз бўйича қанча пахта тайёрланади-ю, унинг қанчаси машиналарда териладп?

— Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи даврасн — 1981 йилда совхозимиз бўйича 15 минг тонна «оқ олтин» тайёрлаймиз. Шундан 11 минг тоннасини машиналарда терамиз.

Барча имкониятлар ҳисобга олиниб тузилган график бўйича машина теримининг дастлабки беш кунида пахтазорларимизда 40 та машина ишлади. Кунига 10 тоннадан жами 400 тонна пахта териб берди. Қўлда терилган пахта билан қўшиб ҳисоблаганда кунлик ўсиш 7 процентга етказилди.

Учинчи беш кунликка ўтиб, мавжуд машиналарнинг ҳаммаси пахтазорларда жавлон урди. Ҳар куни тайёрлов пунктига 620-630 тонна пахта жўнатдик.

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида 15 минг тонна «оқ олтин» армуғон этамиз деганмиз. Сўзимиз — сўз, албатта ваъдага вафо қиламиз. 15 минг тоналик ҳосил маррасини 15 октябрь куни эгаллаймиз.

— Ҳосилдорлик қандай бўлади? Шу ҳақда ҳам сўзлаб берсангиз.

— Районимизда ҳам, совхозимизда ҳам пахта ҳосилдорлиги йилдан йилга кўтариляпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган III пленумида таъкидланганидек, бу пахтачиликни интенсивлашнинг илк самараларидан биридир. 1981 йилда совхозимиз бўйича ҳосилдорликни гектар боши ҳисобига 60 центнерга кўтарамиз. Шундай экан, бўлимларимиз, бригадаларимизда ҳосилдорлик янада юқори бўлиши табиийдир. Абдулла Пўлатов, Ҳамид Бозоров, Қаҳҳор Сатторов, Ўғилой Олтинова, Рамазон Субҳоновлар бошчилик қилаётган бригадаларимизнинг аъзолари гектаридан 65-70 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар.

Ҳосил тақдири айни кунларда ҳал қилинади. Шундай экан, ҳеч ким теримдан четда турмаслиги лозим. Совхозимизнинг Раҳим Нарзуллаевлардан ташкил топган оилавий экипаж аъзолари 1500 тонна пахта териш ташаббусини бошлади. Мурод Ҳамроев, Ҳосил Маҳмудов, Қаландар Жумаев, Музаффар Тоиров, Зоир Розиқов каби механизаторларимиз 250-300 тоннадан пахта теришга сўз бердилар.

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

ҒАЛАБА («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири) Райондаги машъал хўжаликлардан бири «Ленинград» колхози пахтакорлари ўн бир иш кунида халқ хўжалик планларини шараф билан адо этдилар. 749 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан хирмон кўтарилди. Унинг 99,8 проценти машиналар ёрдамида териб олинди.

БАҲОНАГА ЎРИН ЙЎҚ

ДЕФОЛИАЦИЯНИ НЕГА КЕЧИКТИРЯПСИЗ?

Бу йилги ноқулай об-ҳаво шароити ғанимат кунларнинг қадрига етишни, тадбиркорлик билан иш кўришни тақозо этмоқда. Йиғим-теримда техникага таянган деҳқоннинг қўли баланд эканлиги, машина теримининг муваффақиятини сифатли дефолиация ҳал этиши ҳаммага равшан.

Аммо Хоразм областининг қатор хўжаликларида дефолиация кечиктириб юборилди. Бунга айрим район ва хўжаликлар раҳбарларининг, химиялаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимларининг беларволиги сабаб бўлди. Дефолиацияни ўтказишга ажратилган 35 самолёт ва 200 тага яқин «ОВХ—14» машиналаридан унумли фойдаланилмади. Ҳосил пишиб етилган бўлса ҳам баъзи раҳбарлар ҳали вақт эрта кайфият билан боқи-беғамлик кўрсатдилар.

Айниқса, Шовот райони хўжаликларида бу муҳим агротехника тадбири чўзилиб кетди. Машина теримига ажратилган 7700 гектар майдонда дефолиация эндигина ниҳоясига етди. «Ўзбекистон» ва «Ленинград» колхозларида ғўза баргини тўктиришга мутлақо эътиборсизлик билан қаралганлигини алоҳида қайд қилиб ўтиш керак.

Областнинг Ҳазорасп ва Хива районларидаги кўпгина хўжаликларда ҳам дефолиация кечиктирилишига йўл қўйилди. Натижада машина теримида қолоқлик ҳукм сурмоқда.

Барвақт дефолиация қилинган ва ғўза барги тўктирилган далалар озмунча эмас. Эндиликда машина теримини кечиктиришга, қолоқликка важ-баҳона кўрсатишга асло ўрин йўқ. Ҳар бир соат ва дақиқанинг қадрига етиб, машина теримини оммавий равишда қизитиб юбориш вақти келди.

Ф. ЗОҲИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР САНОАТДА ИШЛАРНИНГ БЕХАТАР ОЛИБ БОРИЛИШИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИБ ТУРИШ ВА КОНЧИЛИК НАЗОРАТИ ИТТИФОҚ-РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги саноатда ишларнинг бехатар олиб борилишини назорат қилиб туриш ва кончилик назорати комитети негизида Ўзбекистон ССР саноатда ишларнинг бехатар олиб берилишини назорат қилиб туриш ва кончилик назорати иттифоқ-республика давлат комитети тузилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1981 йил 29 сентябрь

СССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИДА

СССР Министрлар Советининг рухсатига мувофиқ СССР Молия министрлиги 1982 йилнинг 1 январидан аҳоли ўртасида омонат кассалари орқали тарқатиш учун 1982 йилги давлат ички ютуқли заёмини чиқаради, ҳозирги вақтда аҳолида бўлган 1966 йилги давлат уч процентли ички ютуқли заём облигацияларини омонат кассалари аввалгидек бемалол сотиб олаверади ва заёмнинг муддати тугагунига қадар (1986 йилнинг 1 июлига қадар) ўтказиладиган ютуқлар тиражларида қатнашаверади. Омонат кассалари 1982 йилнинг 1 январидан бошлаб шу заём облигацияларини сотишни тўхтатади.

1966 йилги заёмнинг сўнгги ютуқлар тиражи 1986 йилнинг 30 июнида ўтказилгач облигация эгаларига 1987 йилнинг 1 июлига қадар уларни омонат кассаларида имтиёзли шартлар билан, яъни курс тафовутини тўламай 1982 йилги давлат ички ютуқли заёмининг облигацияларига алмаштириб олиш ҳуқуқи берилади.

1966 йилги давлат уч процентли ички ютуқли заёмнинг ютган облигациялари, шунингдек шу заёмнинг ўз нархи билан сотиб олиниши лозим бўлган облигациялари 1988 йилнинг 1 июлига қадар топширилиб пули олиниши мумкин. Шу муддат ичида пулини олишга топширилмаган облигациялар кучини йўқотади ва уларнинг пули тўланмайди.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

АЁЛЛАР ФАРОҒАТИНИ ЎЙЛАБ

Халқимиз амалга оширaётган улкан ишларда меҳнаткаш хотин-қизларимизнинг хизматлари бениҳоя. Улар ишламаётган бирор соҳа йўқ. Шу боисдан улар ҳар қанча ардоққа лойиқ. Совет давлати аёлларнинг ғоят катта хизматларини беҳад қадрлайди. Оналар, меҳнаткаш, ватанпарвар хотин-қизлар тўғрисида доимий ғамхўрлик, меҳрибонлик кўрсатиш, сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш, уларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондириш, сермазмун дам олиши тўғрисида қайғуриш социал сиёсатимизнинг жуда катта соҳасидир.

КПСС XXVI съезди оналарнинг ва ёш авлоднинг турмушини яхшилаш, шу мақсадда болали оналарга ва ёш келин-куёвларга давлат йўли билан ёрдам беришни кўпайтиришнинг янги системасини ишлаб чиқди. Бу тадбирлар болали оналарнинг даромадларини ошириш, уларнинг, айниқса, ёш оналарнинг уй-жой, турмуш шароитларини яхшилашга, мактабгача тарбия муассасалари тармоғини ҳар бир оила фойдалана оладиган тарзда янада ривожлантиришга, оналарнинг бўш вақтларини кўпайтиришга, болаларни тарбиялаш учун энг яхши шароит яратишга қаратилган.

Хотин-қизлар ва болаларга ғамхўрликни тинимсиз такомиллаштириб бориш, уларнинг тақдирига, бахтига дахлдор бўлган катта ишда актив қатнашиш касаба союзларининг жуда муҳим ишидир. Кейинги пайтда касаба союзлари Андижон область Совети хотин-қизларнинг меҳнати, ҳаёти, турмушига оид кўп масалаларни кўтариб чиқди ва ҳал қилди. Уларни КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришга кенг жалб этиш мақсадида касаба союзлари область Совети қошида, шаҳар, район касаба союз комитетлари ҳузурида аёллар билан ишлаш комиссиялари тузилди. Бу комиссияларни коллективда обрў қозонган энг илғор кишилар бошқарадилар. Улар план асосида иш олиб борадилар. Оммавий ишлаб чиқариш, меҳнатни муҳофаза қилиш, маданий-маиший, оналик ва болалик секциялари бор. Секцияларга мутахассислар раҳбарлик қилишади.

Комиссиялар кенг кўламда иш олиб борадилар. Планларни тўла ва ошириб бажариш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада ошириш учун ўтказиладиган социалистик мусобақага раҳбарлик қилиш йўли билан меҳнат унумдорлигини оширишга эришмоқдалар. Оғир меҳнат билан машғул бўлган аёлларни нисбатан енгилроқ ишга ўтказиш чораларини кўраётирлар. Бетоб аёлларга алоҳида ғамхўрлик қиладилар. Цехларда, участкаларда механизация даражасини ошириш масалалари билан шуғулланадилар. Янги урф-одатларни ҳаётга татбиқ этадилар. Аёлларнинг эҳтиёжларини қондиришга ҳаракат қиладилар.

Андижон гидролиз заводи касаба союз ташкилотида бу соҳада ибратли ишлар қилинди. Корхонанинг коллектив шартномасида шундай ёзувлар бор: «Оғир ишларни механизациялаштириш биринчи навбатда хотин-қизлар кўпроқ ишлаётган участкаларда амалга оширилсин; ишлаб чиқаришнинг ўта зарарли участкаларида ишлаётган аёллар нисбатан енгилроқ ишларга ўтказилсин: мактабгача болалар муассасаларига муҳтож бўлган барча ишчи оналарнинг эҳтиёжлари қондирилсин».

Колхоз ва совхозларда тузилган хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари ҳам катта ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар. Улар асосий эътиборни қишлоқ хотин-қизларига қулай иш шароити яратиш, уй-рўзғор юмушларини енгиллаштириш, дала шийпонлари, болалар боғча ва яслилари ишини яхшилашга қаратмоқдалар.

Областимизда уй-жой қурилиши йил сайин ўсиб бормоқда, болалар боғчалари ва яслилари, соғлиқни сақлаш муассасалари кенгайтирилмоқда. Ҳозирги вақтда Андижон областида 806 та боғча-ясли бўлиб, уларда 100 мингдан зиёд ўғил-қизларимиз тарбияланмоқда. Ўтган беш йилликда 153 та боғча-ясли қурилиб, фойдаланишга топширилди. 350 та маъмурий бино боғча-яслига мослаштирилди. Тарбиячи кадрларнинг сифат состави бир мунча яхшиланди. Мактабгача тарбия муассасаларида ишлаётган 4410 ходимдан 3296 киши олий ва тўлиқсиз олий маълумотга эга.

Касаба союзлари соғломлаштириш муассасаларида меҳнаткаш хотин-қизларга, оилали ва болали аёлларга тегишли шарт-шароитлар яратиб беришни янада яхшилашга жиддий эътибор бермоқдалар. Ҳомиладор аёлларга берилаётган нафақалар ҳажми йил сайин ўсиб боряпти. Ўтган беш йилликда уларга берилган нафақа 31 миллион сўмга етди. Кам маошли оилаларга фақат 1980 йилнинг ўзида 15 миллион 861 минг сўм сарфланди.

Касаба союз шифохоналари ва туризм ташкилотлари ишини янада яхшилашга, хотин-қизларнинг кўнгилли дам олишини, уларнинг санаторий ва курортларда даволанишини намунали ташкил этишга ҳаракат қилмоқдамиз. Сўнгги бир ярим йил ичида область бўйича 14 мингдан ортиқ хотин-қиз санаторийларда, дам олиш уйларида, туристик базаларда даволанди ва дам олди.

Ўтган йили областимиздаги мавжуд 9 та санаторий-профилакторийда 7295 киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлади. Шундан 3412 таси хотин-қизлардир. Ота-оналарнинг болалар билан биргаликда дам олиши ва даволаниш имкониятлари кенгайтирилди. Биргина Володарский номли тикувчилик фабрикасидан шу йилнинг ўтган олти ойида 52 та она ўз фарзанди билан бирга дам олиб келди. Шуни қувонч билан айтиш керакки, кейинги йилларда дам олиш уйларидан фойдаланаётган қишлоқ меҳнаткаш хотин-қизларининг сони анча кўпайди.

Пахтаобод районидаги «Коммуна» колхозида 500 ўринли оналар ва болалар учун ихтисослашган санаторий-профилакторий қурилиши бошланди. Андижон районидаги Бобир номли, Москва районидаги «Шаҳрихон» санаторий-профилакторийларида оналар ва болалар учун бўлимлар очиш планлаштирилди.

Касаба союзлари завод-фабрикалар, қурилиш ташкилотлари, колхозлар, совхозлар ва олий ўқув юртларида меҳнаткашларни, хотин-қизларни соғломлаштириш санаторий-профилакторийларини очишга катта аҳамият бермоқда. Андижон область партия, совет ташкилотларининг яқиндан кўрсатган ёрдами билан Хўжаобод районидаги «Ленинград» колхозида, Қўрғонтепа районидаги Советобод шаҳрида, Москва районидаги Шаҳрихон пахта тозалаш заводида, Володарский номли тикувчилик фабрикаси қошида ва бошқа жойларда ажойиб санаторий-профилакторийлар ташкил этилган. Бу шифохоналар эркакларга ҳам, аёлларга ҳам хизмат қилмоқда.

Биз хотин-қизларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилаш бўйича жамоат кўриги ўтказдик. Унда 90 минг хотин-қиз ишлаётган 462 та корхона, ташкилот ва муассаса иштирок этди.

Кўрик ўтказиш комиссияси номига хотин-қизларнинг меҳнати, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилашга доир 1750 та таклиф тушди. Биз бу таклифларни синчковлик билан ўрганиб, 1210 тасини амалга оширдик.

Володарский номли тикувчилик фабрикаси, Андижон ёғ комбинати, Ленинск ёғ-экстракт заводи коллективи кўрикда фаол қатнашгани учун касаба союзлари республика Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Санаторий-профилакторийлар учун ва меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этиш учун кўплаб маблағ ажратилмоқда. 1980 йили давлат ва колхозчилар социал страхованиеси бюджетидан ҳамда касаба союзлари маблағидан ажратилган 39,2 миллион сўмнинг яқин 600 минг сўми болалар соғлиғини муҳофаза қилиш ишларига сарфланди. Бу йил эса бу рақам 41 миллион сўм ҳажмида бўлиши кўзда тутилган.

Андижон областида 15 минг хотин-қиз касаба союз активидир. Юзлаб аёлларимиз экономика, фан ва маданиятнинг турли соҳаларида раҳбарлик лавозимларида ишламоқдалар. Областимиз бўйича 106 хотин-қиз меҳнатда эришган муваффақиятлари учун Ленин ордени билан тақдирланди. 11 аёлга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвони берилди.

Буларнинг ҳаммаси аёлларга самарали меҳнат ва ижтимоий фаолиятни оиладаги бурчлари билан бирга қўшиб олиб бориш имконини берадиган шарт-шароитларни вужудга келтирмоқда.

Андижон область касаба союз ташкилотлари хотин-қизларга доимий ғамхўрлик қилишни ўзлари учун шараф, деб биладилар ва партия XXVI съезди қўйган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши учун бутун куч-ғайратларини сарфлай верадилар.

Т. КАРИМОВА,
касаба союзлари Андижон область Советининг раиси.

АДАБИЁТИМИЗ КАМОЛОТИ ЙЎЛИДА

Куни кеча В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети профессор-ўқитувчиларининг Ўзбекистон Ёзувчилар союзи, Ўзбекистон ФА А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти билан ҳамкорликда «КПСС XXVI съезди ва ҳозирги ўзбек адабиёти тараққиёти проблемалари» мавзуида илмий-назарий конференцияси бўлиб ўтди.

Фирдавсий номидаги халқаро мукофот лауреати, профессор Шоислом Шомуҳамедов қисқача кириш сўзида КПСС XXVI съезди адабиёт ва санъат арбоблари олдига улкан вазифалар қўйганлигини алоҳида таъкидлаб, коммунизм қурувчиси бўлган янги инсонни камол топтиришда ёзувчи ва шоирларнинг бурчи ҳақида гапирди. Шундан кейин Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Матёқуб Қўшжонов «КПСС XXVI съезди ва ҳозирги ўзбек адабиёти тараққиёти тенденциялари» мавзуида доклад қилди. Докладчи адибларимиз олдида турган галдаги муҳим вазифаларга алоҳида тўхталди. Замондошларимизнинг ёрқин ва ўлмас образларини яратишда, ҳаётнинг ички тўлқинларини кўрсатишда адабиётимиз эришган ютуқ ва камчиликларни тадқиқ қилди.

Филология фанлари докторлари Норбой Худойберганов «Социалистик реализм назариясининг актуал проблемалари», Салоҳиддин Мамажонов «70-йиллар ўзбек поэзиясининг баъзи масалалари», Ғулом Каримов «Мерос ва ҳозирги замон», Умарали Норматов «Олий ўқув юртларида ўзбек совет адабиётини ўқитишнинг баъзи масалалари» мавзуларида нутқ сўзладилар.

«Совет жамиятининг маънавий ҳаёти тобора хилма-хил ва бой бўлиб бораётган экан, бу маданиятимиз арбобларининг, адабиёт ва санъатимизнинг шак-шубҳасиз хизматидир», деган эди Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездига қилган Ҳисобот докладида. Мана шу камол топаётган адабиётимизнинг ютуқларини тарғиб қилиш мунаққидларнинг фахрли бурчидир. Ҳозирги ўзбек танқидчилиги ҳар жиҳатдан юксалмоқда. Филология фанлари кандидати, таниқли мунаққид Озод Шарафиддинов «Ўзбек танқидчилиги ҳозирги босқичда» мавзуидаги нутқида танқидчилигимизнинг ютуқлари ҳамда нуқсонлари ҳақида алоҳида тўхталди.

Ўзбек совет адабиёти камол топиб, партия кўрсатмалари асосида янгидан-янги зафарларни қўлга киритмоқда. СССР ёзувчиларининг VII съезди делегати, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати шоир Эркин Воҳидов съезд таассуротлари билан ўртоқлашди.

«Ўн бешлар ташаббуси» амалда

1. МАЖБУРИЯТИНГИЗНИ ҚАНДАЙ БАЖАРЯПСИЗ!
2. ЭРИШАЁТГАН ЮТУҚЛАРИНГИЗНИНГ СИРИ НИМАДА!
3. КОРХОНАНГИЗДАГИ ИЗДОШЛАРИНГИЗ ҲАҚИДА ҲАМ СЎЗЛАБ БЕРСАНГИЗ!

ИЗЛАГАН ТОПАДИ

«Совет Ўзбекистони» газетасининг саволларига бугун Олмалиқдаги «Промтехмонтаж» бошқармаси монтажчи-слесарлар бригадаси бошлиғи Фанави ШАЙДУЛИН жавоб беради:

1. Киши ҳаётида шундай кунлар бўладики, улар бир умр эсда қолади, йўлингни равшан қилади, турмушинг мазмунини белгилаб беради.

Мен учун бундай онлар учтадир. Биринчиси — 1961 йил сентябрь. 93-ихтисослаштирилган трестнинг «Промтехмонтаж» бошқармасига ишга олишларини сўраб бордим. Иккинчиси — 1971 йил май. Шонли Коммунистик партия сафига қабул қилиндим. Учинчиси — 1981 йил 13 май. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети биз, бир гуруҳ қурувчиларнинг бир беш йилликда ўн йиллик ва ундан ҳам кўпроқ нормани бажариш тўғрисидаги ташаббусимизни маъқуллади.

Мен йигирма йиллик меҳнат фаолиятим давомида кўплаб йирик ишлаб чиқариш объектлари қурилишида қатнашдим. Булар орасида Самарқанд суперфосфат заводи, Олмалиқдаги рух заводи, химия заводининг учала навбати, кон-металлургия комбинатининг объектлари бор. Жонажон партия ва ҳукуматимиз камтарона меҳнатларимни юксак қадрлаб келмоқда. Октябрь революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари, бир қанча фахрий ёрлиқлар билан тақдирландим.

Бундай ғамхўрликка жавобан фидокорона ишлаш ҳар бир виждонли кишининг муқаддас бурчидир. Мен ҳам шунга интиламан. Ўтган беш йилликда бригадамиз саккиз ярим йиллик топшириқни бажарди. 1 миллион 567 минг сўмлик бунёдкорлик программасини адо этдик. Эндиги маррамиз эса юқорида айтганимдек, анча масъулиятли. Аммо ҳозиргача қўлга киритган натижаларимиз ёмон эмас. Ўн биринчи беш йиллик тўнғич йили топшириғини аллақачон ўрнига қўйдик. Ҳозир меҳнат календаримизда — 1982 йилнинг май ойи.

2. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида: «Янги беш йиллик қурувчилар учун жиддий имтиҳон бўлади, — деб таъкидлади. — Маҳсулотнинг энг кўп ўсишини таъминлашга, танг жойларни тузатишга қодир бўлган корхоналарни тезроқ қуриб битказиб, ишга тушириш учун кучларни ҳар томонлама жамлаш шу беш йилликка хос хусусиятдир. Биз ҳозирдаёқ шу йўлдан бормоқдамиз ва унга сўзсиз амал қилиш керак». Биз, бинокор-монтажчилар қадрдонимиз Леонид Ильичнинг бу илҳомбахш сўзларини жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилганмиз.

Имтиҳондан муваффақиятли ўтишимизга шубҳа йўқ. Бироқ бунинг учун вақтдан ютиш, қурилиш муддатларини қисқартириш, сифатини ошириш учун қўшимча резервларни қидириб топиш керак. Ихлос билан, сабот билан излаган топмасдан қўймайди. Ўзимиздан қиёс. Бригадамиз аъзолари Олмалиқдаги кон-металлургия комбинатини реконструкциялаш учун 1220 миллиметр диаметрдаги қувурни ётқизмоқдалар. Қувурларни аввал пайвандлаб, сўнгра уларни белгиланган жойларга олиб бориб ўрнатишга қарор қилдик. Синов яхши натижалар берди. Иш нормада кўзда тутилганидан қарийб тўрт баравар тезроқ битди.

Яна иккита мисол келтирай. Реконструкция қилинаётган рух заводининг ишга туширилувчи объектида печларни монтажлаш кечика бошлади. Мен халқ назоратчилари билан ҳамкорликда кранларнинг носозлиги туфайли меъёрсиз ишлаётганини аниқладим. Краннинг бузилган жойларини тузатдик, ишни икки сменада ташкил этдик. Оқибатда печни ўз вақтида монтажлашга эришдик. Шунингдек, кейинги пайтларда пайвандлаш ишлари участкасининг иши орқага кета бошлади. Унинг сабаблари чуқур ўрганилганда пайвандчилар фаолияти устидан назорат бўшашиб кетганлиги, буюртмаларни бажариш графиклари бузилаётганлиги, маҳсулот сифати пасайиб кетганлиги маълум бўлди. Аҳволни тўғрилаш йўлларини айтдик. Ҳозир иш анча олға силжиди.

Хуллас, мана шундай тинимсиз изланишлар ҳисобига вақтдан ўзиб ишлаяпмиз. Ойлик топшириқларни икки баравардан зиёд ошириб бажармоқдамиз.

3. Биз янги ватанапарварлик ҳаракати билан майдонга чиққанимизда ташаббусимиз қизғин қўллаб-қувватланишига, минглаб кишилар изимиздан боришларига ишонган эдик. Амалда ҳам шундай бўляпти. Кўплаб илғор бинокорлар янги беш йилликнинг ҳар бир йилини, ҳар бир кунини энг юксак меҳнат унумдорлиги билан нишонлаш, қурилиш ишларининг юксак суръат ва сифат билан олиб борилишига эришиш учун мусобақани кучайтиряптилар. Бу меҳнат беллашувида В. Сухомлин, Ш. Сибгатулин, А. Голевлар олдинда боришяпти. Бригада пудрати методи — улар эришаётган муваффақиятлар гаровидир.

Бригадамиз коллективи бу йил мис бойитиш фабрикасининг навбатдаги секцияларини, бирлашган ёрдамчи хўжаликни, пульпонасос станциясини муддатидан олдин фойдаланишга топширишга сўз берган. Албатта, мажбуриятни биргаликда олдикми, уни бажаришни таъминловчи резервларни биргаликда қидирамиз, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш йўлларини биргаликда муҳокама қиламиз. Бу — энг тўғри йўл.

„КОСМОС-1311“ УЧИРИЛДИ

1981 йил 29 сентябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1311» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда. **(ТАСС).**

ВИЗИТ ТУГАДИ

Австрия парламенти депутатлари — Австрия Социалистик партияси (АСП) раисининг ўринбосари, Австрия-Совет жамияти марказий правлениесининг аъзоси Г. Фишер бошчилигидаги АСП делегацияси 28 сентябрь куни Совет Иттифоқидан жўнаб кетди. Меҳмонлар Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзининг таклифига биноан мамлакатимизга келган эди. **(ТАСС).**

В. Д. Журин номидаги Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институти олимлари келажакда Сибирь дарёларининг Ўрта Осиё ва Қозоғистонга оқизилиши масалаларига оид қатор илмий ишлар олиб бормоқдалар. Суратда: инженер Э. Худойқулов билан кичик илмий ходим Х. Эшонов ўртоқлар бўлажак каналлардан бирининг йирик модели устида илмий кузатиш олиб боряпти.

В. Сиротинин фотоси.

ТАРАҚҚИЁТ ХИЗМАТИДА ЯРИМ АСР

СССР Фанлар академияси Химия физикаси институти ҳозирги замон табиийётшунослигининг ғоят самарали соҳаларидан бири — химия физикасининг қарор топиши ва ривожлантирилишига жуда катта ҳисса қўшди. 28 сентябрь куни Москвада очилган химия физикасига доир халқаро симпозиум ана шу йирик илмий марказнинг ярим асрлик юбилейига бағишланди.

Симпозиум қатнашчилари СССР Министрлар Советининг табрикномасини қарсаклар билан кутиб олдилар. Табрикномани СССР Фанлар академиясининг президенти академик А. П. Александров ўқиб эшиттирди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Фан ва техника давлат комитетининг раиси академик Г. И. Марчук симпозиумни оча туриб, СССР Фанлар академияси химия-физикаси институтининг 50 йиллиги совет ва жаҳон фани ҳамда техникасининг шубҳасиз байрами эканлигини айтди. Академик Н. Н. Семёнов ва унинг ходимларининг занжирли реакциялар соҳасидаги ажойиб кашфиётлари ва тадқиқотлари нефть химияси ва химия саноати каби тармоқларда кўпгина йўналишларни илмий асосга қўйди.

Сертармоқ занжирли реакциялар назариясининг уран ва плутоний ядролари ажралишининг занжирли реакцияларини ўрганиш ҳамда қўлланишга таъсири ғоят катта аҳамиятга эга бўлди. Институтнинг ёниш ва портлашлар, алангани ёйиш, газлар ҳамда портловчи моддаларнинг детонацияси жараёнларига доир бажарган классик асарлари ҳаммага маълум.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик Ю. В. Овчинников ва назарий ҳамда тадбиқий химия халқаро иттифоқининг вакили профессор Г. Сметс (Бельгия) ўз нутқларини институт олимларининг мамлакатимизда ва чет элларда химия физикасини ривожлантиришга ўтказаётган самарали таъсирига бағишладилар.

1 октябрь куни учрашув қатнашчилари Ереванга жўнаб кетадилар ва у ерда симпозиум ўз ишини давом эттиради. **(ТАСС).**

РЕСПУБЛИКА ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ VI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

ДИЛЛАР СУРУРИ

Район ўқитувчиларининг катта анжуманида ҳамкасблари унга ишонч билдириб, республика педагогларининг олий кенгашига делегат қилиб сайлашди. Очиғини айтганда, у бунга ишонолмас, жуда ҳаяжонда эди: «Наҳотки, кўпчилик қатори ўтаб юрган вазифам, қолаверса шарафли бурчим шу қадар юксак баҳоланса!?»

Рамазон Очилов 1940 йил еттинчи синфни битиргач, дастлаб колхозда ишлади, ер ҳайдаб, чигит экди. Ўша пайтларда мактаблар етарли эмас, ўқимишли кишилар ҳам камчилроқ эди. Янгиликка интилиш, билимга ташналик Рамазон акани Бухоро педагогика билим юртига етаклади. 1944 йилда шу билим даргоҳини битириб, ўзи туғилиб ўсган Вобкент районидаги Энгельс номли колхозга қарашли Косари қишлоғидаги мактабнинг бошланғич синфларига дарс бера бошлади. Кейинчалик педагогика институтининг сиртқи бўлимини — табиийт ва география, сўнгра химия-биология факультетларини битирди. Шундан бери колхоздаги бошланғич ва ўрта мактабларда география, табиийт, химия ва биология фанларидан сабоқ бериб келмоқда. Партия ва ҳукуматимиз Р. Очилов хизматларини муносиб тақдирлади. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвонига сазовор бўлди.

Колхоз правлениесининг ёрдами билан мактабнинг эскирган биноси ўрнида янги мактаб қурилиб, ишга туширилди. Ҳозир моҳир педагог Р. Очилов Ю. Гагарин номли ана шу ўрта мактабда таълим бермоқда. Билим масканида барча фанлар кабинет системасига ўтказилган. Таълим-тарбия ишлари намунали йўлга қўйилганлиги туфайли бу илм даргоҳи райондаги мактаблар ўртасида олдинги ўринларда туради. Бунда педагогика коллективининг, оталиқ ёрдами кўрсатиб келаётган колхоз маъмуриятининг хизмати бениҳоя каттадир.

Ҳар бир ишнинг баҳоси мазкур юмушнинг самарасига кўра белгиланади. Рамазон ака шогирдлари бугунги кунда областимиз, қолаверса, республикамиз халқ хўжалигининг турли соҳаларида, масъул вазифаларда ҳалол меҳнат қилишмоқда. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Р. Жўраев, колхоз раиси З. Вафоев, жарроҳ-врач Р. Ниёзова, қурувчи И. Ярашев, Бухоро енгил саноат технологияси институти декани, техника фанлари кандидати Ю. Усмоновларни кўрганда, эслаганда устоз қалби қувончга тўлади, яйрайди. Меҳнати зое кетмаётганидан фахрланади.

Районда халқ маорифи йил сайин гуллаб-яшнаб, равнақ топмоқда. 24 та ўрта, еттита саккиз йиллик мактабда меҳнаткашларнинг қарийб йигирма минг фарзанди таълим олаётир. Шу йилнинг ўзида район марказида 1176 ўринли, «Москва» колхозида 624 ўринли иккита ўрта мактаб биноси қурилиб, ишга туширилди. Бир йил ичида ўқувчилар сафи қарийб мингтага кўпайди. Район мактабларида таълим-тарбия ишлари билан шуғулланувчи педагоглар сафи ҳозирги кунда 1200 кишидан ошиб кетган. Уларнинг кўпи олий маълумотли. «Қутлуғ съездимиз қатнашчиларига ана шулар ҳақида, қилаётган ишлари, қўлга киритган ютуқларимиз ва порлоқ истиқболимиз ҳақида ҳикоя қилиб бераман», — ўйлайди республика ўқитувчиларининг съезди делегати.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ

ОЛМАОТА, 29 сентябрь. (ТАСС). Кеча Олмаотада «Қозоғистон халқларининг тарихий тақдирида Россиянинг прогрессив роли» мавзуида очилган Бутуниттифоқ илмий-назарий конференцияси Қозоғистоннинг Россияга ихтиёрий қўшилганлигининг икки юз эллик йиллигига бағишланди. Конференцияда СССР Фанлар академиясининг, мамлакатдаги барча қардош республикалар илмий муассасаларининг жамиятшунос олимлари, партия ва совет ходимлари иштирок этмоқдалар.

Қозоғистоннинг Россияга ихтиёрий равишда қўшилиши қозоқ ва рус меҳнаткашларининг орзу-умидларига мос келиб, уларнинг тақдирини бир-бирига абадий пайваста қилди, деди СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик П. Н. Федосеев. Бу воқеа самодержавиенинг халққа зид сиёсатига қарамай, Қозоғистон меҳнаткашлар оммасининг иқтисодий, социал, маданий турмуши барча соҳаларида ғоят прогрессив роль ўйнади. Ўлкада илғор демократик рус маданияти ва ижтимоий тафаккурнинг оммалашганлиги ихтиёрий қўшилишнинг энг ижобий натижаларидан бири бўлди.

Қозоғистон Фанлар академиясининг вице-президенти Б. А. Тулепбаев, конференциянинг бошқа иштирокчилари таъкидлаб ўтишганидек қозоғистон халқлари тақдирида Россиянинг прогрессив роли совет даврида ғоят яққол намоён бўла борди. Фақат Улуғ Октябрь, большевиклар партиясигина Қозоғистоннинг бепоён ерларида экономика ва маданиятни ҳақиқатан ҳам равнақ топдирди, халқни маънавий ва социал жиҳатдан чинакам қайта тиклади. Қозоқ халқи ҳаётидаги октябрдан кейинги бутун давр КПСС ленинча миллий сиёсатининг ҳақиқий тантанасига айланди.

Конференция қатнашчилари ўз нутқларида интернационал тарбия, миллий муносабатларни такомиллаштириш масалаларини янада пухта ишлаб чиқиш вазифаси жамиятшунослар олдига асосий вазифа қилиб қўйилаётганлигини уқтирмоқдалар.

Конференция ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев иштирок этмоқда.

ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. А. Костандов раислигида ўтган СССР ва ГФР иқтисодий ҳамда илмий-техникавий ҳамкорлик комиссиясининг Москва ва Ленинградда ўтказилган X сессияси 28 сентябрда ўз ишини тамомлади. Германия Федератив Республикасининг делегациясига федерал экономика министри О. Г. Ламбсдорф бошчилик қилди. Федерал министр ва унга ҳамроҳ бўлиб келган кишиларни СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов қабул қилди.

Амалдаги иқтисодий битимлар ва аҳдномалар, шу жумладан 1978 йил 6 майда тузилган узоқ муддатли битим муваффақиятли рўёбга чиқарилаётганини ва иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик янада кўпроқ чуқурлашганини комиссия қайд этди. Бу эса СССР билан ГФР ҳукуматларининг иккала томон манфаатларига мос бўлиб тушадиган ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан ГФР федерал канцлери Г. Шмидтнинг 1980 йилда Москвада бўлиб ўтган учрашуви чоғида изҳор этилган савдо-иқтисодий муносабатларни ривожлантириш муддаосига мувофиқ келади.

Иккала мамлакат ўртасидаги товар обороти ортиб борди. Л. И. Брежнев билан Г. Шмидтнинг 1978 йилда Боннда ўтказган музокаралари чоғида товар оборотини 1976-1980 йилларда аввалги беш йилликка нисбатан икки ҳисса кўпайтириш хусусида баён этилган муштарак мақсадга эришилди. СССР билан ГФРнинг товар обороти 1980 йилда 1979 йилга нисбатан 36 процент ўсиб, 5,8 миллиард сўмга етди ва ҳақиқатда бир мувозанатга келтирилди.

Комиссия узоқ муддатли ва катта миқёсли лойиҳалар қандай амалга оширилаётганини кўриб чиқди, чунончи икки ўртада тузилган битимга мувофиқ СССР ҳозиргача ГФРга 50 миллиард кубометр табиий газ юборди, Оскольск электр-металлургия комбинатини, бир қанча химия заводларини ва бошқа объектларни қуришда ҳамкорлик қилинди.

Томонларнинг ташкилотлари ва корхоналари СССР билан ГФРнинг экономика ва саноат соҳасидаги ҳамкорлиги асосий йўналишлари тўғрисида 1980 йил 1 июлда тузилган узоқ муддатли программани рўёбга чиқариш соҳасида анчагина иш қилинганлигини комиссия қайд этиб ўтди.

Яқин йилларда амалга ошириладиган катта миқёсли лойиҳалар юзасидан ҳамкорлик қилиш истиқболлари, жумладан ГФРнинг қўшимча миқдордаги совет табиий газини харид қилишда ҳамда СССРга газ қувурлари учун асбоб-ускуна ва қувурлар юборишда иштирок этиш имконияти, шунингдек ҳали қўшимча иш олиб боришни талаб қиладиган ва анча олис истиқболда амалга оширилиши мумкин бўлган лойиҳалар ҳам муҳокама этилди. Энергетика соҳасидаги ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштириш соҳасида иккала томонни қизиқтирувчи имкониятлар аниқланди.

ГФР делегацияси Совет томонининг СССРдаги ишлаб турган бир қанча корхоналарни модернизациялаш ва реконструкция қилиш соҳасидаги, шунингдек хом ашё, материал ва ишлаб чиқариш ресурсларини тежабтергаб сарфлаш, шунинг натижасида иккала томоннинг баъзи молларни ўзаро етказиб беришини кўпайтириш соҳасида ҳамкорлик қилиш имконияти тўғрисидаги таклифларини ўрганиб чиқишга розилик билдирди.

Комиссия фан ва техника соҳасидаги ҳамкорликнинг ҳолати ва истиқболларини муҳокама қилди.

Иккала давлат ўртасидаги иқтисодий алоқалар Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг Якунловчи актини юзага чиқариш ишига қўшилган муҳим ҳисса эканлиги қўшма ахборотда таъкидлаб ўтилди.

Сессия ҳамжиҳатлик, ишчанлик ва амалиётчилик вазиятида ўтди. Комиссиянинг навбатдаги сессияси 1982 йилнинг ўрталарида Бонида ўтказилади деган фикрга келинди.

Томонлар Л. И. Брежневнинг ГФРга қиладиган визити Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш омили бўлади, деб умид билдирдилар.

(ТАСС).

5 МИЛЛИОН 900 МИНГ ТОННА «ОҚ ОЛТИН» УЧУН

ТЕРИМДА СУРЪАТ ВА СИФАТ БЎЛСИН!

ИНТЕНСИВЛАШ — БОШ ЙЎЛИМИЗ

УЧ ПЛАНДАН ЗИЁД ПАХТА

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларини изчиллик билан амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган чўлқуварларимиз пахтадан юқори ҳосил етиштириш йўлида фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар ва янгидан янги зафарларга эришмоқдалар. Чўл шароитида ишчи кучи кам бўлганлиги сабабли кўп меҳнат талаб қиладиган ишлар, хусусан пахта теримини машиналар гарданига ортмоқдамиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган III пленумида пахтачиликни интенсивлаш яхши самаралар бериши алоҳида таъкидланди. Комплекс механизация интенсивлашнинг муҳим омилларидан биридир.

Биз пахтачиликни комплекс механизациялаш йўлидан бориб нималарга эришмоқдамиз? Бу йилги пахта тайёрлаш планини Нишон районидагина эмас, балки, Қашқадарё областида биринчи бўлиб бажардик. Ҳозирдаёқ давлат тайёрлов пунктига пландан ташқари 500 тонна «оқ олтин» топширдик. Совхозимизда тўртта бўлим, йигирмата бригада бор. Чўлқуварларнинг ғайрати билан уларнинг ҳаммасида камида икки ярим-уч йиллик планга тенг пахта тайёрлашга етиб ортадиган даражада юқори ҳосил етиштирилди. Совхозимиз бўйича гектаридан 30 центнердан дурдона хирмони кўтариш учун бутун имкониятлар ва резервларни сафарбар этяпмиз.

Дефолиацияни ўз вақтида сифатли ўтказдик. Барглар вақтида тўла тўкилди. Бу «зангори кема»ларни ёппасига ишга тушириш имкониятини берди. Шу кунларда далаларимизда 14 та «зангори кема» тўхтовсиз ишлатиляпти. Натижада хўжалигимиз бўйича кунига графикдан анча ошириб пахта терилиб, давлат тайёрлов ташкилотларига жўнатилаётир. Пахтанинг сорти кутилганидан зиёд бўляпти.

Механик-ҳайдовчиларимиз ўзаро социалистик мусобақани авж олдиряптилар. Мавсумда бункерлардан 200—250 тоннадан дурдона тўкишга аҳд қилган Дўстёр Хўжанов, Шавкат Султонов, Шодмон Жўрақулов, Раҳматулла Шералиев, Ботир Тўраев каби дала гвардиячиларимиз кунига бункерлардан 7—8 тоннадан дурдона тўкмоқдалар. Совхозимиз бўйича эрта-индин ҳар бир машинанинг кунлик иш унумини 10 тоннага кўтаришни кўзда тутмоқдамиз. Шунга етарли пахтамиз ҳам, машиналарни моҳирлик билан бошқаришга қодир механизаторларимиз ҳам бор.

Машиналар хирмонга қут-барака киритяпти, графикларнинг ортиғи билан бажарилишини таъминлаяпти. Шуниси қувончлики, «зангори кема»ларнинг юқори унум билан ишлашини таъминлашга етарли шароит яратган Ҳамдам Мирзаев, Аҳмад Наханов бошлиқ бўлимларимиз, А. Мамадалиев, Р. Абдураҳмонов, Х. Чориёров, Қ. Ашурова, Т. Обиловлар бошлиқ бригадаларимизнинг чўлқуварлари ҳар гектар ердан ҳозирдаёқ 22—25 центнердан ҳосил олиб, йиллик планларини ошириб бажардилар, яна камида шунчадан ҳосил олиш мусобақасини кучайтирмоқдалар.

Чўл шароитида кўсаклар пешма-пеш очиляпти. Юқорида айтилганидек, дефолиациянинг сифатли ўтказилиши кўсакларнинг очилишини янада тезлаштирди. Эндиги муҳим вазифа ҳамма ҳосилни сира нобуд қилмасдан иложи борича тезроқ йиғиб-териб олиш ва юқори сорт билан тайёрлов пунктига топширишдан иборат. Биз ҳар бир бўлим, бригада, механик-ҳайдовчига конкрет графиклар бердик, унинг ижроси учун қаттиқ курашяпмиз. Пахта нобудгарчилигига қарши кураш биринчи ўринга қўйилган. Тайёрланган пахта бункерлардан тележкаларга ағдарилиб, тинимсиз равишда тайёрлов пунктига жўнатилмоқда. Пахтанинг хирмон жойларда тўпланиб қолишига йўл қўймаётирмиз.

Меҳнат унумдорлигини кўтаришнинг муҳим шарти дала меҳнатчиларига етарли маданий-маиший шароитлар яратиб беришдан иборат. Айниқса чўл шароитида бунинг аҳамияти катта. Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти дала шийпонларини чўлқуварларнинг маданий ҳордиқ чиқариш жойига айлантирди. Кунига иссиқ овқат, чой тайёрланади. Мева, полиз маҳсулотлари етказиб берилади. Партия ташкилотимиз илғор механик-ҳайдовчиларнинг иш методини энг таъсирчан формада ҳамманинг мулкига айлантирмоқда. Мусобақага ҳар куни кечқурун якун ясалиб, ҳар беш кунлик якунига кўра илғорлар рағбатлантирилмоқда.

Совхозимиз чўлқуварлари эришилган ғалабани мустаҳкамлашга бутун куч-ғайратларини сафарбар этадилар. Совхозимиз бўйича ҳар гектар ердан 30 центнердан чўл пахтаси олиб, уч пландан зиёд «оқ олтин» тайёрлашга эришамиз.

Йўлдош ХАЛИЛОВ,
Нишон районидаги қўриқ «Ленинобод» совхозининг директори.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Комсомолобод районидаги қўриқ «В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги» совхози пахтакорлари терим суръатини тобора оширмоқдалар. Айниқса, машина терими кун сайин кучайтирилаётир. Пахта даласида 18 та терим агрегати юксак унумларда ишлатиляпти. Еш механизатор У. Абдувалиев ва Шарафуддиновлар теримда байроқдорлик қилишяпти. Суратда: илғор механизатор К. Шаруддиновни (чапдан иккинчи) ҳамкасблари қутлашяпти.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

МУСОБАҚАДОШЛАР

Жиззах районидаги Навоий номли колхоз пахтакорлари съездлар йилида мўл «оқ олтин» хирмони уйиш учун самарали меҳнат қилмоқдалар Улар мавжуд 1600 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил териб олиб, 7 минг тонналик пахта хирмонини бунёд этишга аҳд қилишган. 21 пахтачилик бригадасига ишнинг кўзини биладиган, тажрибали пахтакорлар етакчилик қилмоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ортиқбой Раҳматов, Толибжон Раҳматов, Эргаш Пўлатов бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 60 центнердан, Холбўта Султонов, Туҳфа Раҳмонқулова, Мамат Ҳошимов, Мусурмон Каримов, Оқбўта Азаматов раҳбарлигидаги коллективлар эса 50 центнердан ҳосил олиш учун ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар.

— Бу йил далаларимизда 35 та агрегат ишлатилади. Ипатоволиклар методи асосида терим-транспорт отрядлари туздик. Техника воситалари сифатли ремонтдан чиқарилди. Аҳоли яшовчи объектларга яқин далаларда дефолиация «ОВХ-14» аппаратлари ёрдамида сифатли ўтказилди, — дейди колхоз касаба союз ташкилотининг раиси Зоир Аҳмедов.

Хўжаликнинг 60 центнерчи бригадаси даласидамиз. Деҳқон меҳнатининг самараси — «оқ олтин» дурдоналари кўзни қувонтиради. Ҳосил чўғи баланд. Оппоқ пахтазор чевар теримчилар билан гавжум. Ҳамманинг фикри-зикри ёғингарчилик тушмасдан «оқ олтин»нинг бир граммини ҳам нобуд қилмай териб олишда. Биз чаноқлардаги лўппи пахталарни чаққонлик билан териб олаётган теримчилар томон юрдик.

— Мана, танишинг бу мусобақадош дугоналар Файзиой Раҳматова, Моҳира Аҳмедова, унинг ёнидагиси эса Карима Эшназарова, — деди бригада бошлиғи Толибжон Раҳматов.

— Биз бригадамизнинг теримолди йиғилишида мавсумда 10—12 тоннадан пахта теришга мусобақалашганмиз, — дейди илғор теримчи Ф. Раҳматова. — Ҳозир ҳар биримиз кунига 120—150 килограммдан «оқ олтин» теришга эришяпмиз. Бригадамиз бўйича эса, 18-24 тонна пахта теришга муваффақ бўлинмоқда.

Хўжалик далаларида «зангори кема»лар ишга тушди. Терим суръати кун сайин авж олмоқда. Шароф Холматов, Ропи Аҳмедов каби механизаторлар мавсум давомида 200—250 тоннадан пахта теришга бел боғлаганлар.

И. ХОЛМАТОВ.
О. БОБОЖОНОВ.
Жиззах области.

ЧЕВАР ТЕРИМЧИЛАР

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Денов районидаги уруғчиликка ихтисослашган Жданов номли колхоз далаларида мўл-кўл ҳосил етиштирилди. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида она-Ватанга 5200 тонна «оқ олтин» сотиш, ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш мажбуриятини олган колхоз заршунослари дастлабки кунларданоқ кўпминг килограммчилик ҳаракатини авж олдириб юбордилар.

Р. Норчоев бошлиқ бригаданинг чевар теримчиси, мавсумда 15 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган Зебинисо Худоёрова ҳар куни бригада хирмонига 270-300 килограммга етказиб «оқ олтин» тўкяпти. Кунига 200-250 килограммга етказиб пахта тераётган Б. Бозорова, Т. Турдиева, Ў. Тўраевалар ҳам мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

Шунингдек, Термиз районидаги Жданов номли колхозда ҳам қўл терими қизитиб юборилди. Бу ерда кўпминг килограммчилик ҳаракати кундан-кунга авж олмоқда. Колхознинг уруғлик ипак пахта етиштираётган Иброҳим Назаров, Карим Маматов ўртоқлар бошлиқ 60 центнерчи бригадаларидаги чевар теримчилар кунига 150-180 килограммдан ипак пахта теришяпти.

А. ХАЛИЛОВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

Совет ташаббуслари қўллаб-қувватланмоқда

Совет Иттифоқининг БМТ Бош Ассамблеясининг XXXVI сессиясида кўтариб чиққан янги тинчлик ташаббусларини дунёдаги кўпгина мамлакатлар матбуоти ва жамоат арбоблари ғоят қизиқиб шарҳламоқдалар, бу ташаббусларни ядро можароси хавфини камайтиришга, халқаро муносабатларда кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттириш ва ривожлантиришга олиб борадиган реал йўл, деб билмоқдалар.

ВАШИНГТОН

Совет Иттифоқининг БМТ минбаридан ядро ҳалокатининг олдини олиш тўғрида янграган даъватини Америка жамоатчилиги зўр мамнуният билан кутиб олди, деди Хотин-қизлар, тинчлик учун курашингиз» жамоат ташкилоти раҳбарларидан бири Э. Валлстриго. Биз Совет Иттифоқининг ташаббусини латўкис қўллаб-қувватлаймиз ва уни умуман халқаро вазиятни соғломлаштириш йўлидаги яна бир жобий қадам деб биламиз, деди у.

УЛАН-БАТОР

«Унэн» газетаси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг БМТ Бош Ассамблеяси XXXVI сессиясидаги нутқини шарҳлаб, қуйидагиларни ёзади: Совет Иттифоқи тинчлик сиёсатини муттасил ўтказиб келаётганини, халқаро кескинликни юмшатиш, термоядро уруши хавфини даф этиш учун ҳамма ишни қилишга интилаётганини яна бир бор тасдиқлади.

АҚШ бошчилигидаги реакцион милитаристик доиралар халқаро жандарм ролини бажариб, жаҳонга ҳукмрон бўлиб олишга, бошқа халқларга ўз иродасини ўтказишга интилаётган бир пайтда СССР янги тинчликсеварлик таклифлари билан майдонга чиқди. Мана шундай вазиятда, деб уқтиради МХРП Марказий Комитетининг органи, монгол халқи тинчлик учун курашни кучайтиришни, қуролланиш пойгасини жиловлашни, уруш хавфининг олдини олишни энг зарур вазифа деб ҳисоблайди. Айни шу боисдан ҳам Монголия Совет Иттифоқининг ядро ҳалокати олдини олиш тўғрисида декларация қабул қилиш ҳақидаги таклифини астойдил қўллаб-қувватлайди.

ХЕЛЬСИНКИ

Финляндияда чиқадиган «Тиедонантая» газетаси БМТ Бош Ассамблеясининг XXXVI сессиясига тақдим этилган совет тинчлик таклифларини шерҳлаб ёзишича, «тинчликни сақлаб қолиш учун қуролсизланишга киришиш керак». Совет Иттифоқи вазминлик ва холис ниятни намойиш этишга амалда тайёр эканини, у қуролланиш пойгасининг қиммат турадиган янги даврасини бошланишига йўл қўйишни хоҳламаслигини Европада биладилар, деб таъкидлайди бошқа бир «Хельсингин сеномат» газетаси. (ТАСС).

ХАТАРЛИ ЁЖАЛАРГА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙМИЗ!

БОНН. Ғарбий Германиянинг Шлезвиг-Гольштейн ўлкасидаги социал-демократлар Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ядро ракеталарини Ғарбий Европа территориясига жойлаштиришга қарши чиқдилар. Германия социал-демократик партияси ўлка ташкилоти конференцияси делегатларининг кўпчилиги қабул қилган резолюция Европада мавжуд бўлган ядро қуролининг ҳамма турларини қисқартириш тўғрисида дарҳол музокаралар бошлашга даъват этади. Конференция қатнашчилари ГФРда нейтрон қуролини тақиқлашни ҳам талаб этдилар.

БРАЙТОН. Бу ерда «Қанотли ракеталарга йўл қўймаймиз!», «Трайдентларга ўрин йўқ!», «Йўқолсин Америка базалари!» деган шиорлар остида бир неча минг кишининг иштироки билан намойиш ўтказилди. Бу намойиш ядровий қуролсизланиш ҳаракати ташкилотининг ташаббуси билан уюштирилди. Лейбористлар партиясининг бу ерда очилган йиллик конференцияси делегатларининг кўпи намойишда қатнашди. (ТАСС).

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ВАРШАВА, 29 сентябрь. (ТАСС). Польшада чиқадиган «Жечивистость» ҳафталиги бундай деб ёзади: «Бирдамлик» раҳбарларидан бири «Биз мамлакатдаги мавжуд тузумни яхшилашга интилаётган ҳукуматдан фарқли ўлароқ, бу тузумни ўзгартиришни хоҳлаймиз» деган гапни айтди. Унинг сўзларига қараганда, «Бирдамлик» ўзи-ўзини бошқариш воситаси билан экономикани қўлга киритиб олишни, сўнгра халқ Советларини ўз тарафига ўтказишни ва улар орқали ўз одамларини раҳбарлик лавозимларига кўтаришни кўзламоқда. Учинчи босқичда сеймга «зарба» урилади. Сўнгра ҳафталик «Бирдамлик» экспертлари қўшни социалистик мамлакатларнинг ишларига аралашиш учун яна ҳаракат қилишга ҳозирлик кўрмоқдалар, деб уқтиради. Иғвогарликлар, деб таъкидлайди «Жечивистость» ҳафталиги, «полякларнинг бахтсизлиги, кулфатлари, аламлари ва исёнидан портловчи модда ясаб, унинг ёрдамида социалистик ҳамдўстликни қўпоришга» қаратилган.

«Бирдамлик»нинг Гданьскдаги «съезди» иккинчи даврасида «Умумпольша келиштирув комиссияси» президиумининг мажлиси протоколи эълон қилинди, бу мажлисда «ишчиларнинг ўзи-ўзи бошқариши» тўғрисидаги масала муҳокама қилинган эди.

Протоколдан маълум бўлишича, «Бирдамлик» раҳбарлари олисни кўзловчи режаларни тузмоқдалар, саноат корхоналарининг маъмуриятини тайинлашда ҳал қилувчи овозга эга бўлишга интилмоқдалар. «Бирдамлик»нинг Вроцлав ташкилоти вакили Модзелевский ҳокимиятни «қўпориш» мақсади борлиги тўғрисида сафсата сотди ва социализмга қарши бўлган Кухоарнинг олға боришига йўл очадиган «Найза» бўлиб қола оладиган «ўзини-ўзи бошқариш» учун курашишга ошкора даъват қилди. Ўзининг экстремистик ғаламисликлари билан ном чиқарган Рулевский ҳукумат билан ҳар қандай ҳамкорликдан воз кечишни талаб қилди. «Бирдамлик» «бамисоли каттакон болға сифатида Польшадаги мавжуд системани янчиб ташлаши» керак, деди у.

Делегатларнинг «съезд»даги нутқларида экономикадаги марказлашувни батамом йўқотишга ва саноат бирлашмаларини тугатишга даъват қилинди.

Гданьскдаги йиғин ҳамон ПБИП билан хукуматга қарши қўпол хуружлар қилиш белгиси остида ўтмоқда. «Съезд» теварагида ва унинг ўзида контрреволюцион унсурлар ҳаракат қилмоқдалар. Польшанинг иттифоқчиларига қарши қаратилган кампания кенг миқёсда олиб берилмоқда.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

● **МАДРИД.** Гранада шаҳрининг 15 мингдан ортиқ аҳолиси ҳукуматининг Испанияни НАТОга аъзо қилишни кўзда тутувчи режаларига қарши ўтказилган норозилик намойишида иштирок этди.

● **БАЙРУТ.** Исроил ҳарбийлари кейинги кунларда Сурия ва Ливанга бевосита чегарадош районларда тунги машқлар ўтказмоқдалар. Ҳарбий машқларда Исроил қуролли кучларининг самолётлари, пиёда ва бронетанк қисмлари иштирок этмоқда. Маҳаллий сиёсий доираларда бу машқлар Ливан жанубидаги ва умуман регионадаги шусиз ҳам кескин вазиятни янада кучайтириб юборади, деб ҳисобламоқдалар.

● **ВАШИНГТОН.** Вакиллар палатасининг аъзоси Т. Вайс Р. Рейган маъмуриятининг АҚШ экономикасини янада милитарлаштиришга қаратилган сиёсатини кескин танқид қилди. Президент Рейган таклиф этган келгуси йилги федерал бюджетда ҳарбий харажатларни мисли кўрилмаган даражада кўпайтириш кўзда тутилади. Яқин беш йил ичидагина ҳарбий харажатлар 1,65 триллион долларни ташкил этади, деди конгресс аъзоси

● **ТЕҲРОН.** Эроннинг бир қанча шаҳарларида мамлакатдаги мавжуд режим муҳолифларидан 28 киши қатл этилди. Маҳаллий матбуотнинг хабар беришича, «Американараст ташкилотлар»нинг аъзолари бўлган террорчилар ҳукуматни қуролли йўл билан ағдариб ташлашга тайёргарликда айбланади.

(ТАСС).

ТЕРИМ ЗАРБДОРЛАРИ

Бўка районидаги «Коммунизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси Жалғас Болатоев мавсум бошидан буён 200 тоннадан зиёд «оқ олтин» терди. У кунига 15—16 тоннадан пахта теришга муваффақ бўляпти.

* * *

Ленин йўли районидаги Қосим Раҳимов номли совхознинг механик-ҳайдовчиси Ҳурсанд Қаюмов бир кунда 15 тонна, мавсум бошидан буён 280 тонна пахта терди.

* * *

Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг механизатори Раймназар Усмонов бир кунда 14 тонна, мавсум бошидан буён 200 тонна «оқ олтин» терди.

* * *

Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси Раҳим Нарзуллаев ўғли Султонжон, қизи Мастурахонлар билан биргаликда мавсумда 1400 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олишган. Оилавий экипаж аъзолари кунига 25—30 тоннадан пахта теришаётир.

* * *

Вобкент районидаги «Зарафшон» колхози механик-ҳайдовчиси Шомурод Гадоевнинг марраси 400 тонна. У кунига 12 тоннадан пахта теришга муваффақ бўляпти. Унинг мавсум бошидан буён терган пахтаси 150 тоннадан ошиб кетди.

Хўжаликнинг Мастура Тўраева, Шарофат Шомуродова каби кўпмингкилограммчи теримчилари 15—16 тонналик маррани кўзлаб меҳнат қилишаётир. Улар кунига 230—250 килограммдан «оқ олтин» теришяпти.

* * *

Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоздан Муҳаррам Ўринова оиласи аъзолари теримда актив иштирок этишмоқда. Кеча улар хирмонга 1232 килограмм пахта тўкишди.

УЧ КУНДА 651 КИЛОГРАММ

Бухоро районидаги «Бухоро» колхозининг теримчиси Рисолат Кенжаева уч кунда 651 килограмм юқори сорт пахта териб хирмонга топширди.

Теримчилардан Гулчеҳра Саидова, Олия Қудратова, Инобат Муҳсинова, Тошхон Пўлатова, Мунаввар Бобоевалар ҳам яхши кўрсаткичларга эришяпти. Улар кунига хирмонга 160—200 килограммдан дурдона топширишяпти.

Пахтани тез ва сифатли теришда район молия бўлимининг ходимларидан Турсуной Латипова, Руқия Зоҳидова, Бухоро шаҳар таксомотор парки шофёрлари Холиқ Умаров, Рустам Музипов, Ғани Эргашев, Ғиёс Норовлар яхши ёрдам беришяпти.

Ж. ЙЎЛДОШЕВ.

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЕФАСИ

НОХУШ МАЪЛУМОТ

Америка Қўшма Штатларида кейинги йилларда ишсизлар сони яна ортиб кетди. Бу ҳақда яқинда меҳнат министрлиги шунга оид нохуш маълумотни эълон қилишга мажбур бўлди. Мамлакатдаги меҳнатга лаёқатли аҳолининг 7,2 проценти ишсизликдан тентираб юрганлиги албатта оддий меҳнаткаш омманинг асабини қақшатади. Чунки мамлакатда яшовчи ҳар бир фуқаро уларнинг аҳволига тушиб қолиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Чунки ҳозирги кунда ишсизлар армияси 7 миллион 657 минг кишига етди.

ИНҚИРОЗ СИРТМОҒИ

Бельгиядан олинган хабарда мамлакатдаги майда ва ўртача корхоналарнинг рақобатга бардош беролмай синаётганлиги ва хонавайрон бўлаётганлиги ҳақида кўплаб маълумотлар келтирилади. Шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида бу ерда 2596 та фирма ва компания ўз фаолиятини тўхтатганлиги мамлакат экономикасига катта зарба бўлиб тушди. Бу корхоналарда банд бўлган ишчилар эса ишдан бутунлай маҳрум бўлиб қолдилар.

МЕҲНАТКАШЛАР ГАРДАНИГА

Италияда қимматчилик сира тўхтамаяпти. Мамлакатда чиқадиган молия-иқтисод газетаси «Оре додичи» яқинда кенг истеъмол моллари нархининг яна кўтарилганлигини эълон қилди. Бу ерда ўтган ойда истеъмол молларнинг нархи яна 19,2 процент ошган. Бу Италия меҳнат аҳли рўзғорининг янада қашшоқлашишига олиб боради.

ЭРОН УЗРА АМЕРИКА СОЯСИ

Уруш вақтлари Эронда мухбирлик қиларканман, мен генерал Патрик Харли билан танишиб қолдим. Генерал президент Рузвельтнинг шахсий вакили эди ва Ўрта Шарқда махфий миссияни бажарар эди. Бу миссия кейинчалик Эрон ва Саудия Арабистонида Америка ҳукмронлигига олиб келди. Харли дилкаш киши бўлиб, журналистларни севар, айниқса менга ўхшаш ёшларга яхши муносабатда бўлар эди. Унинг шахсий самолётида мен бошқа мухбирлар билан бирга бутун Эрон узра айланиб чиқдим.

Эсимда, бир куни америкалик мухбирлардан бири Харлидан, нима учун Қўшма Штатлар Эронга бунчалик қизиқиш билан қарамоқдалар, деб сўради. Харли жавоб қилди: «Биз 1911 йилда Морган Шустернинг жандармерия ва солиқ йиғиш хизматини қайта тузиш учун Эронга юборилганидан бери доимий равишда бу районга жонли қизиқиш билан қараб келганмиз. Ундан илгарироқ Америка мессионерлари юзлаб форсийларни ўқитишган, уларнинг кўпчилиги кейинча Қўшма Штатларда ўқишни давом эттирдилар».

Харлининг муҳим вазифаси Саудия Арабистони қироли Ибн Сауд билан музокаралар олиб боришдан иборат эди. У вақтларда оқларнинг бу мамлакатга кириши ман қилинганди. Бироқ, нефть туфайли ҳамма нарсага йўл қўйилди. Рузвельт қандайдир йўл орқали Ибн Сауд билан алоқа ўрнатди ва у билан биринчи битимларни келишиб олиш учун Харлини жўнатди. Тузилган битимлар натижасида АҚШнинг бу мамлакатга иқтисодий ва ҳарбий жиҳатдан таъсир ўтказишига, мамлакатда нефть қазиб чиқарилишига хўжайинлик қилишига олиб келди. Менинг америкалик ҳамкасбларим Харли ҳақида барча маълумотларни билишарди ва улардан бири менга деди: «Биласанми, эҳтимол, шахсан Рузвельт Харлини бу ёққа жўнатгандир. Аммо, у катта «нефть мушуклари» ёнига қайтади, Харли уларнинг одами».

Ўша вақтдаёқ Американинг Эрондаги таъсири қадимий уринишлар натижаси эди. Юқорида эслатиб ўтилган Морган Шустер ўз фаолиятининг бошланғич йилидаёқ Эрон ҳукумати муассасаларида кенг Америка таъсирини ўтказишга муваффақ бўлди. Ўша йилларда эронлик мансабдор шахсларнинг кўпчилиги америкаликлар томонидан Эронда ташкил этилган турли хил курсларда ёки Қўшма Штатларнинг ўзида ўқишарди. 1922 йилда яна бир америкалик иқтисодчи Артур Мильспо бу таъсирни барча министрликлар, таълим, коммунал хизмат системаси, полиция ва армия ўртасида кенгайтирди.

Иккинчи жаҳон уруши йилларида Эрондаги америкалик мутахассислар сони кескин кўпайди. Улар фақат молиянигина эмас, балки армия, полиция, таълим ва соғлиқни сақлашни ҳам бошқарардилар, ўз шахсий мамлакатларини қандай бошқариш ҳақида барча давлат муассасаларига маслаҳат беришарди. 1943 йилга келиб, биргина молия министрлигига 70 та америкалик маслаҳатчи бириктирилганди. Жандармерия тўлалигича Нью-Жерси штати полициясининг собиқ раҳбари Норман Шварцкоп назорати остида эди.

1948 йил январида Совет Иттифоқи Эрон ҳукуматига нота йўллади. Унда бу мамлакатнинг, уни Американинг ҳарбий базасига айлантиришни мўлжаллаётган Қўшма Штатлар измида бораётганлиги айтилганди. Эрон бу норозиликни эътиборсиз қолдирди. Бир неча ой ўтгач эса, эронликлар катта партиядаги Америка қуролларини сотиб олиш ва мамлакатни АҚШ манфаатларига янада кўпроқ бўйсундириш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Аммо, Америка Эрон сиёсий ва иқтисодий ҳаётининг кўпгина тармоқлари устидан ўз назоратларини ўрнатишга эришган бўлса-да, Эрон нефтига ҳали ҳам Буюк Британия хўжайинлик қиларди. Инглизлар Эронга америкаликлардан анча илгари келган эдилар. Ҳарбий куч ва тўпчи кемалар ёрдамида улар Эрон сиёсатини назорат қилар ва мамлакатдаги асосий нефть концессияларини ўз қўлларида тутишарди. Бу аслида монополия эди, аммо уруш тугагач, уч томон иштирокида Эрондаги нефть бойликларини янгидан тақсимлаш учун кураш бошланди. Булар — Туде партияси сиймосида нефть саноатини национализация қилишни истаган Эрон халқининг ўзи, 1901 йилдан бери концессияларга эгалик қилиб келаётган инглизлар ҳамда шу концессияларни қўлга киритишни истаган америкаликлар. 1945 йилда Машҳаддаги бош инглиз консули сэр Клармонт Скрайн Эроннинг янги йўналиш —Қўшма Штатларни кўзлаётганлигидан ташвишда эканини ҳақида ўз ҳукуматига ахборот берди. Британия мутахассислари Эроннинг АҚШ билан яқинлашувидан «ҳафсаласи пир» ва ҳайратдадирлар» деб ёзганди.

Бошқа томондан ҳали 1943 йилдаёқ Харли Буюк Британиянинг Эрондаги сиёсати Эрон халқининг «ихлосини қолдирмоқда», дея Рузвельтни огоҳлантириб, «британияликлар позициясини қўллаб-қувватлаган ҳолда биз Эронда керакли натижаларга эриша олмаймиз» деган фикрни билдирганди. Шундай қилиб, империалистик рақиблар бир-бирларининг ёқасидан олишга тайёр эдилар.

Туде партияси сиймосида Эрон халқи биринчи баҳсда ғолиб чиқиб, ниҳоят Эрон ўз нефть саноатини национализация қилди. Бироқ, ғалаба узоққа чўзилмади, 1953 йилда америкаликлар Марказий Разведка Бошқармаси ёрдамида қонли тўнтариш уюштирдилар. Бунинг натижасида ҳокимият тепасига яна шоҳ ўтирди. Нефть концессияларининг мураккаб равишда қайта тақсимланишидан сўнг шоҳ ўзининг мутлақ ҳокимиятини қўллаб-қувватлаш эвазига нефть маҳсулотларининг кўп қисмини Қўшма Штатларга топширди. Бу нафақат Эрон халқига, балки АҚШнинг империалистик рақиби — инглизларга ҳам қарши қаратилган америкача тўнтариш эди. Шундан сўнг замонавий тарихдаги энг мустабид ҳокимият ўрнатилди.

Бу тўнтаришдан сўнг Қўшма Штатлар Эроннинг ички ишларига аралашган ҳолда ўзларининг ҳақиқий ролларинигина ўйнаб қолмай, балки деярли салтанат ортида соядек турадиган бўлдилар. Бу узоқ жараёнли босқич шоҳнинг ағдарилиши ва Ислом Республикасининг ўрнатилиши билан якунланди.

АҚШ Эронда ҳозирги пайтда ҳеч қандай роль ўйнамаяпти, дея ҳисоблаш хато бўлур эди. Сўнгги воқеаларнинг кўрсатишича, мамлакат давлат аппаратининг ҳамма бўғинларида америкалик агентлар етарлича топилади. Қўшма Штатлар регион ишларига аралашиш сиёсатини ўтказиб, айни вақтда Совет Иттифоқини Форс кўрфези томон интилишда айбламоқда. Далилларнинг яққол гувоҳлик беришича, Америка Саудия Арабистони, Форс кўрфази, Эрон ва Туркияга нисбатангина эмас, балки қўшимча равишда бошқа араб мамлакатлари ва Покистон ҳамда биринчи навбатда Совет Иттифоқи билан чегарадош мамлакатларнинг разведка хизматига таъсир ўтказишни ҳам кучайтирмоқда.

Генерал Харли билан Эрон тоғ ва даштлари узра учиб ўтганимдан буён кўп вақт ўтди, аммо Харлининг арвоҳи қора қирғий мисол бу регион узра ҳали ҳам айланишиб юрибди. Чунки, Қўшма Штатлар бу регионни ҳамон ўзларининг шахсий мулки, ўзларининг чегарадаги области ва «махсус таъсир доираси» деб ҳисобламоқдалар.

Джеймс ОЛДРИЖ,
инглиз ёзувчиси. (АПН).
Лондон.

КЎРГАЗМАДА—ФИНЛЯНДИЯ

Ўзбекистон ССР Архитекторлар союзида Финляндияда енгил саноат, озиқ-овқат саноати, мева-сабзавот маҳсулотларини қадоқлаш материалларини тайёрловчи «Конверта» фирмасининг кўргазмаси очилди. Унда корхонанинг илғор иш тажрибалари ва энг яхши маҳсулотларидан намуналар намойиш этилмоқда.

«Конверта» фирмаси ўз маҳсулотларини юздан ортиқ мамлакатга чиқаради, 50 дан ортиқ мамлакатда эса унинг ўз вакиллари, агентликлари бор. «Конверта»нинг СССР билан ўзаро савдо муносабатлари ва ҳамкорлиги 1946 йилда бошланган бўлиб, у тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Икки мамлакат ўртасидаги бу борадаги товар обороти ўтган беш йилликда 1,5 баравар ўсди.

Финляндиянинг «Конверта» фирмаси Москва, Ленинград, шунингдек Белоруссия, Грузия, Молдавия, Украина, Эстония ва Латвия ССРда ҳам ўз кўргазмаларини ташкил этди.

— Ўзбекистонда эса «Конверта» биринчи маротаба шундай кўргазма намойиш этаётир, — дейди фирма бош директори Рислакки. Унда 400 дан ортиқ хилма-хил қадоқлаш материалларидан намуналар қўйилган. Кўргазмадаги экспонатлар орасида қишлоқ хўжалиги, саноат моллари учун қоғоз қоплар, телевизор, радио учун картон ғилофлар, санитария-гигиена салфеткалари, ичимлик туз солинган мўъжаз қопчиқдан тортиб, парфюмерия учун кўркам безакли қутичалар, конфетлар ҳадиган юз бир хил ёрлиқлa бор. Кўргазмага ташрибуюрган томошабинларга ирмада маҳсулотлар қаі тайёрланиши лекцияла ли тушунтириб берилади, —ида давом этди директор Шу мақсадда «Конверта»нбир қатор хизматчилари рингизга ташриф буюриш

Томошабинларнинг кўргазмадаги ҳам чиройли, ҳам сифатли маҳсулотларни катта қизиқиш билан томоша қилаётганликлари бежиз эмас. Финляндиянинг қўли гул ишчи-хизматчилари ёғочдан минг бир хил маҳсулот тайёрлашда устаси фаранглардан ҳисобланади.

Келгусида республикамизда «Конверта» фирмасининг қадоқлаш материалларини тайёрловчи машина-қурилмаларининг ҳам кўргазмасини ташкил этиш мўлжалланмоқда.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ИЗЛАНИШ ШАРОФАТИ

Маълумки, йирик йиғма темир-бетон қувурлар СМ-210 К қурилмасида тайёрланади. Янгигина қолипланган маҳсулот металл тагликда буғлаш камерасига олиб борилади. Қолип учта боғлама билан бирлаштирилгани учун ҳар сафар маҳсулот камерага киритилгач, бетончи унинг ичига кириб боғларни ечишга мажбур бўларди.

Қўйлиқдаги темир-бетон конструкциялар экспериментал механика заводи ихтирочилари А. Ляпкин билан Б. Кузнецов ажойиб янгилик яратишди. Улар конструкция ускуналарини ўзгартиришни таклиф этишди. Шу зайл қолипнинг остки қисмига учта илгак, юқори қисмига учта ричаг, тагликка эса шунча кронштейн ўрнатилди. Махсус автомат билан бундай қолипланган маҳсулотни камерага олиб бориш осон.

Шу таклиф туфайли маҳсулот ишлаб чиқариш 1,5 баробар кўпайиб, бетон нобудгарчилиги анча қисқарди. Янгиликнинг амалиётга жорий этилиши йилига 50 минг сўмдан ортиқ иқтисодий самара беради.

МЕҲНАТ ШАРОИТИНИ ЯХШИЛАБ

Тунука махсус ВМС-103 қайчиси билан қирқилганда дастгоҳ ёни қийқим ва тунука парчаларига тўлиб кетади. Уларни йиғиштириб темир-терсакка топшириш эса жуда машаққатли иш.

«Узпромвентиляция» трестининг Фарғона монтаж бошқармасида дастгоҳ остига махсус идиш — контейнер ўрнатиб кўрдилар. Идишнинг бўйи 2, эни 1 ва баландлиги 1,2 метр бўлиб, чуқур қазиб уни ерга ўрнатиш мумкин. Идиш тўлгач, погрузчик кўтариб махсус ажратилган жойга олиб бориб бўшатади. Бу янгилик қўл меҳнатидан батамом воз кечиш, меҳнат шароитини яхшилаш ва техника хавфсизлигини ошириш имконини берди.

«УзНИИНТИ материаллари асосида).

Октябрь Революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ленин комсомоли номидаги Москва театрининг гастроллари қуёшли республикамиз пойтахтида зўр муваффақият билан давом этмоқда. Москвалик санъаткорлар ажойиб асарларини тошкентлик санъат мухлислари эътиборига ҳавола қилмоқда. Бу асарлардаги етакчи ролларни совет театр ва кино санъатининг йирик намояндалари ижро этишмоқда. Таниқли поляк драматурги В. Мислевскийнинг «Ўғри» пьесаси тошкентликларда чуқур таассурот қолдирди. Бу асардаги СССР халқ артисти Евгений Леонов ҳамда РСФСР халқ артисти Вера Орловалар яратган бетакрор образлар томошабинларни қаттиқ ҳаяжонлантирди. СУРАТДА: «Ўғри» асаридан бир саҳна.

В. Миленько фотоси. (ЎзТАГ).

Москва театри гастроллари

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

„АЯ, АЯЖОНИМ МЕНИНГ“

...Бешикда олти ойлик гўдак биғиллаб йиғлайди. Унинг онаси — навқирон жувон Турсунхонни ҳозиргина сўнгги йўлга кузатиб қайтдилар. Оғир касаллик уни бевақт ҳаётдан юлиб кетди. Бешикдаги бегуноҳ гўдаккинани ким овута олади энди, ким уни иссиқ бағрига босиб, меҳр билан сийна тутади. Ана қўшни аёллар, ана, амма-холалар навбатма-навбат қўлга олишяпти уни. Лекин қани энди қизалоқ овуна қолса. Оҳ, биргина шу қизча эмас, ўнта ўғил-қиз бўзлаб қолдику! Энди ким буларни эркалаб жонларига жонини фидо қилади?...

Катта-кичик болаларнинг, айниқса, қизлари Жўрахон, Ўктамхон ва Ҳурматойларнинг фарёдига йиғлаган ҳам йиғлади, йиғламаган ҳам. Болаларнинг отаси Умрзоқ ака Улуғ Ватан уруши фронтларида жанг қилганида ҳам бунчалик руҳан тушмаган эди. Кўп йиллардан бери мана шу она юрти — Қувада Октябрь қишлоқ Советига раислик қилиб, катта-кичикка бош бўлиб, асло толмаган одам мана энди ўлим келтирган кулфат қаршисида шошиб қолди. Ўнта боланинг деярли ҳаммаси йиғлаб ошини ичадиган пайти. Эҳ онаизор, бутун дунё қувончлари йиғилганида ҳам сенинг битта сўзинг, битта табассуминг, қуёшдай иссиқ меҳринг ўрнига ўтолмас экан-а!?

Кунлар, ойлар ўтди. Тош тушган жойини эзаверди. Болаларга она керак эди. Ҳа, буларнинг ош-овқати, кир-чири, энг муҳими меҳрга зор юракларига далда бўлиши учун она керак эди. Қариндош-уруғлар тўпланиб, маслаҳат қилишди. Қани энди, шу ўнта болага оналик қила оладиган меҳрибон бир аёлни топиш мумкин бўлса? Ким, қаерда шундай аёл? Топилганида ҳам ўгайлик қилмасмикан, болаларга ноҳақ азоб бермасмикан? Турткиламасмикан?...

Хўш, нима қилиш керак? Кимдир гап топиб келди: «Қўшни қишлоқда Оминахон деган жувон бор. Ўзи колхозда илғор пиллачи. Турмуш қуриб, фарзанд кўришмагач, ажрашиб кетган».

— Туғмаган хотин боланинг қадрига етармиди?.. Ёлғиз бошига ўнта бола, зарил кептими, унга? Рози бўлмайди барибир...

Биров у деди, биров бу. Кимдир Оминахон ҳузурига жўнади. Бор гап айтилди.

Оминахон оғир ўйга чўмди. Бир эмас, ўнта бола онасиз қолса-я! Бераҳм дунё! Мен буёқда тирноққа зорман. Эҳ, нима қилиш керак? Уларга оналик қилиш қўлимдан келармикан? Эплай олармиканман? Улар мени ўз оналари ўрнида қабул қилишармикан? Қабул қилишмаса-чи? Йўқ, мен уларга она бўлишим керак! Қаловини топсанг — қор ёнади, дейдилар. Бола — яхши гапнинг шайдоси, деган гап бор.

Оминахон бу катта оилага биринчи келган куниёқ бешикдаги қизча Муҳаббатни, йўлга юрган Бахтиёржонни, тўрт яшар Баҳодиржонни суйиб, эркалаб, аста бағрига тортди. Шу онда бутун вужуди орзиқиб кетгандек бўлди. Болалар ҳам ётсирамай, бу кулиб турган, истараси иссиққина аёлнинг қучоғига сингиб кетдилар. Болаларим, мен сиз учун келдим, болаларим! — деб шивирлади аёл.

Ҳа, у қалбида жўш урган туғёнларни сўз билан ифода қилишга ботинолмасди. Ҳаракати, табассуми, меҳрибон қўллари билан ифода қиларди у меҳрини, муҳаббатини.

Инсон фақат ўлимга чора тополмайди. Бошқа ҳамма нарса, агар ҳаракат қилса унинг қўлидан келади. Оминахон болажонлардан ширин сўзини, меҳнатини сира аямади. Кичкина Муҳаббатни у «менинг муҳаббатим, момо қизим» деб меҳрини қўйди.

Ўнта бола! Ҳар куни у икки тандир нон ёпади. Ҳар куни икки дор кир ювади. Ҳар куни икки маҳал қозон кавлайди. Ҳар куни тикув машинаси ёнига ўтириб, болаларига ярашуғлик кийимлар тикади. У қанчалар чарчаб кетмасин, болаларни кўрганида, болалар мактабдан қайтганларида қилаётган ишидан бош кўтариб, уларга жилмайиб қарар, «келдингми, болам!» деб кулиб кутиб олар эди. Болалар учун ҳам мана шу табассум керак эди-да!

Болаларнинг кўнгли ўсиб, кўнгли билан баробар бўйи ўсиб борди. Энди ўғил-қизларнинг каттароқлари Эркинжон, Ўктамхон, Содиқжон, Солижонлар ҳам мактабдан келибоқ, чопқиллаб бориб аяжонларини маҳкам қучиб оладиган бўлдилар.

— Қани, келақолинглар болаларим, овқатларинг совуб қолмасин, — дерди Оминахон опа сўзидан, юзкўзидан меҳр ёғилиб.

Ёз, куз ўтиб, қиш келди. Муҳаббат билан Бахтиёржон бараварига оғриб қолишди. Икковининг ҳарорати баланд. Оминахон қўрқиб кетди. Менинг Муҳаббатим, Бахтиёрим, айланай сизлардан. Дардингизни олай, — дерди у болалари атрофида парвона бўлиб. Тунлари мижжа қоқмай улар қошида ўтириб чиқарди. Кейин у иккала болани икки қанотига олиб, касалхонада ётди. Болалар унга шунчалар ўрганиб қолишган эдики, она бир қадам ёнларидан жилолмасди, икковини икки қўлига кўтариб, майин товушда аста алла айтарди... Ярим хаёли эса уйидаги болаларида эди...

Умрзоқ ака кенг феълли, ақлли, меҳнаткаш инсон. У болаларига ўзининг инсоний фазилатлари билан ўрнак бўлди, уларни тарбиялашда рафиқасига ҳамиша ёрдам бериб келди.

Йиллар ўтди. Оминахон аянинг чиройи, ёшлиги энди ўғил-қизлари камолида кўринди. Унинг Муҳаббати — Момо қиз ўн еттига тўлди. Бу йил тикувчилик касбини эгаллади. Бахтиёржон эса ҳарбий хизматда. Баҳодир шофер. Ўғилларининг катталарини уйлантириб, қизларини узатди. Бири ўқитувчи, бири қурувчи, яна бири боғчада тарбиячи, актёр, яна бошқаси колхозда илғор теримчи бўлиб ишлаётган фарзандларнинг ҳаммаси давримизга муносиб ақлли, тарбияли кишилар бўлиб вояга етдилар.

Оминахон ая Раҳимова ҳамон колхозда илғор пиллачи. У ҳар йили бир қути ипак қурти боқиб, 100 килограммга етказиб пилла топширади. Оминахон ая ҳамма учун яхши, ҳамма учун бирдек севимли. Унинг чеҳрасидан нур, табассум ёғилади ҳамиша. У яхши суҳбатдош, маслаҳатгўй аёл! Келинлари уни «аяжон» деб иззат-икром қилишади. Қизлари уни бир кун кўришмаса худди болалик пайтларидагидек югуриб келиб, қучоғига отилишади. Ўпиб-ўпишиб кўришадилар.

... Оминахон ая Бахтиёржонга мактуб ёзаркан:

— Агар рухсат беришса — отпускага кел, болам, соғиндим! — деди. Бахтиёр келди. Она бағри тўлди. Қайтишда эса... самолёт Тошкентдан учиши керак эди.

— Юринг, дадаси, Тошкентгача кузатиб борайлик ўғлимизни, — деди Оминахон ая, — сиз пенсиядасиз, вақтингиз эса бемалол. Бахтиёржон ёлғиз кетиб ўксимасин.

Тошкент аэропортида солдат ўғлини ўпиб-қучиб, унга оқ йўл тилаб қолган онаизор қиёфаси кўз ўнгимга келади. У Ватанга яхши ўғлонлар — ботир посбонлар тарбиялаб берган мағрур ва меҳнаткаш она!

— Меҳри дарё, юраги тоза, ақлли аёл, — дейишади қўшнилари Оминахон ая ҳақида. Болаларнинг ҳаммасига яхши сўзлаб, озор бермай, ҳаммасини тишида тишлаб, меҳрини бериб катта қилди. Яхши тарбия берди. Бутун ҳаётини, ёшлигини, куч-қувватини шуларга бағишлади. Бутун маҳалла Оминахон аядан чексиз миннатдор.

Оминахон ая энди набираларига қучоғини очади. Уларни минг айланиб-ўргилиб катта қиляпти. Тўйиларига бош бўляпти.

Сизнинг меҳр-муҳаббатга лиммо-лим, саховатли қалбингизга тасанно, аяжон! Ҳамма ўғил-қизингиз, келин-куёвларингиз кўзларида балқиган меҳр, ҳурмат ва эъзозга тасанно! Уларнинг ҳаммаси бир овоздан:

— Бизнинг аямизни ёзинг, «Дунёда энг яхши аёл, энг меҳрибон она!» деб ёзинг! — дея илтимос қилишди.

Ҳа, бундай олижаноб аёллар шаънини ҳар қанча улуғласангиз оз. Зеро, Сизнинг — фарзандларнинг Ватанимиз равнақига қўшган ҳиссангиз, инсонийлик бурчини ҳалол адо этишингиз — ота-она учун энг юксак мукофотдир. Инсонга муҳаббат қўйиб яшаш — катта бахт! Бахтингиздан айланайин, Оминахон ая!

* * *

Ёзганларим афсона эмас, ҳақиқат. Бу аҳил, фаровон оила Фарғона область, Қува районидаги «Социализм» колхозида истиқомат қилади.

Санъат **МАҲМУДОВА.**

СПОРТ

«ЧЕВАР» ҚИЗЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Самарқанднинг «вар» командаси спортчи қиари кўмкўк хоккей майдони биринчи бўлиб синаб кўрлар. Шаҳарнинг Сиёб районда қурилган янги стадион биринчи лига командалар ўртасида СССР чемпионати ўйинлари ўтказилди. Стадиодаги бу биринчи ўйин унинг мезбонлари учун муваффақиятли бўлди: «Чевар» командаси Ульяновскнинг спартакчи қизларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

Бу — Самарқанд областида ихтисослашган биринчи стадиондир. Стадион ҳашар йўли билан қурилди. Уни қуришда Сиёб районидаги саноат, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, студентлар, мактаб ўқувчилари фаол қатнашдилар.

ХОККЕЙЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИ

«Азинефтехим» ва «Сибсельмаш» (Новосибирск) командалари ўртасида чим хоккей бўйича СССР чемпионатининг такрорий учрашуви ҳам 1:0 (0:0) ҳисобида бокуликлар фойдасига ҳал бўлди. Мезбонларнинг энг яхши ҳужумчиси А. Язовский сўнгги минутда киритган ягона тўп учрашув тақдирини ҳал қилди.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Мамлакат футбол чемпионати олий лигаси навбатдаги тур ўйинларида майдон эгаларининг қўли баланд келди. Улар бешта учрашувда ғолиб чиқдилар, битта ўйинда мағлубиятга учрадилар ва яна учта беллашувни дуранг билан тугатдилар. Дарвоқе, Краснодарда маҳаллий «Кубань» командаси билан 0:0 ҳисобида дуранг ўйнаган Москва торпедочиларига бу учрашув биророрта ҳам очко олиб бермади: автозаводчилар дуранглар лимитини ишлатиб бўлишганди. Шу турда 19 та тўп киритилди. Чемпионатнинг жами 264 ўйинида эса 663 тўп киритилди. 20 та тўп киритган москвалик спартакчи Юрий Гаврилов ҳамон бомбардирлар бахсида карвонбошилик қилмоқда. Киевлик динамочи Олег Блохин ва унинг тбилисилик клубдоши Рамаз Шенгелия ҳамда «Зенит» командининг ҳужумчиси Владимир Казаченок рақиб дарвозарига 16 тадан тўп киритишди. Мамлакат чемпионатининг энг яхши мерганларидан Олег Блохин олий лигада ўзининг 1..-тўпини киритди. МАСК футболчилари олий лигада 1..0-тўпни, «Зенит» ўйинчилари 1..0-тўпни рақиб дарвозасига йўллтирдилар.

Москва спартакчилари «Нефтчи» командасини 4:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, учта ва ундан ҳам кўпроқ тўплар нисбат билан еттинчи ғалабага эришдилар. Шу турдаги ўйинлари стадионларда 159 мингдан зиёд томошабин кўрди.

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАРИМИЗ КУМУШ МЕДАЛЛИ БЎЛИШДИ

Совет волейболчи қизлари Болгарияда Европа чемпионатининг ҳал қилувчи ўйинида биринчилик мезбонлари — Болгария спортчи қизларига 0:3 (6:15, 13:15, 12:15) ҳисобида ютқазиб, кумуш медалга сазовор бўлдилар. Венгрия волейболчи қизлари учинчи ўринни олишди.

ПЕШҚАДАМ АНИҚЛАНДИ

Хотин-қизлар ўртасида шахмат бўйича СССР 41-чемпионатида тўрт турдан сўнг Нана Иоселиани пешқадамлик қилмоқда. У Татьяна Фомина, Ирина Левитина, Татьяна Пудковани мағлубиятга учратди ва Наталья Титаренко билан дуранг ўйнади. Собиқ жаҳон чемпиони Нона Гаприндашвили ундан ярим очко кам жамғарган.

— Шахматчи қизлар чемпионлик медаллари учунгина курашаётгани йўқ, — деди мамлакат терма командасининг катта тренери Юрий Котков ТАСС мухбирига. — Энг кучли уч нафар шахматчи навбатдаги чемпионатнинг финалига қўйилади. Ярим финалда ўйнаш ҳуқуқини олиш учун эса очколарнинг энг камида 50 процентини қўлга киритиш керак. Бундан ташқари, бу йил жаҳон чемпионати мусобақаларининг навбатдаги туркумлари бошланди. Иоселиани ҳозироқ даъвогарлар учрашувида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Гаприндашвили, Левитина ва Нино Гуриели зоналараро турнирда иштирок этадиган бўлди. Мазкур чемпионатнинг энг яхши қатнашчиларидан олти киши эса декабрь ойида Ленинградда ўтказиладиган зонал турнирда куч синашади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги базасидаги
161-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

конфетчилар, кондитерлар, нонвойлар, холодильникни созловчи механиклар

Ўқиш муддати — ўрта маълумотлилар учун — 1 йил, 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун — 2 йил.

Ўрта маълумотлиларга 30 сўм стипендия берилади.

Билим юртига қабул қилинган 8-синф ҳажмида маълумоти бўлганларга уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва иш кийими берилади. Меҳнат практикаси вақтида ишлаган иш ҳақининг 33 проценти берилади.

Билим юртини имтиёзли битирганлар ўрта махсус ва олий ўқув юртларига юбориладилар.

Узоқдан келганларга замонавий жиҳозланган ётоқхона берилади.

Билим юрти қошида миллий ансамбль, ҳаваскорлик тўгараклари, спорт секциялари ва кечки мактаблар бор.

Билим юртини битирганларга танланган мутахассисликлари бўйича 3—4 разряд берилади ҳамда республикамизнинг озиқ-овқат корхоналарида ишлайдилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: билим юрти директори номига ариза, паспорт ёки туғилганлиги ҳақида ҳужжат, маълумот тўғрисидаги ҳужжат, характеристика, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат 3x4 см. соғлиғи тўғрисида медицина справкаси 286-форма.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Куйбишев район, Гёте кўчаси, 52-уй.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
УЗБЕКИСТОН ССР ЭНЕРГЕТИКА ВА ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ МИНИСТРЛИГИ ҚОШИДАГИ
104- ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1981—82 ЎҚУВ ЙИЛИГА
ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8 синф маълумоти бўлганлар қуйидаги касблар бўйича уч йиллик ўқишга қабул қилинади: КОНТРОЛЬ-ЎЛЧОВ АСБОБЛАРИ ВА АВТОМАТИКАСИ РЕМОНТ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ; ЕРИТИШ АСБОБЛАРИ, КУЧЛАНИШ ТАРМОҚЛАРИ ВА ЭЛЕКТР АСБОБ-УСКУНАЛАРИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТАЖЧИ; ЮҚОРИ ВОЛЬТЛИ ЭЛЕКТР УЗАТИШ ЛИНИЯЛАРИ МОНТАЖИ ВА РЕМОНТИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТЕР, АВТОМОБИЛЛАР РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ.

Ўқувчилар 3 марта иссиқ овқат, кийим-кечак билан таъминланадилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида пул билан мукофотланадилар.

БИТИРИБ ЧИҚУВЧИЛАР БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛАРИДАН СЎНГ БЕЛГИЛАНГАН ФОРМАДА ДИПЛОМ ОЛАДИЛАР.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртларига юборилади.

ЎРТА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАНЛАР ВА СОВЕТ АРМИЯСИ ХИЗМАТИДАН ҚАЙТИБ КЕЛГАНЛАР ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Қозон агрегатлари бўйича машинист ёрдамчиси, қувур агрегатлари бўйича машинист ёрдамчиси, электр асбоб-ускуналарининг монтажчиси, электр пайвандловчи.

ШУНИНГДЕК ЎРТА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАН ЁШЛАР БИР ЙИЛЛИК ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР: иссиқлик билан ишловчи кучланиш асбоб-ускуналарининг ремонти бўйича слесарь, автомобиллар ремонти бўйича слесарь.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР ТЎЛГАНДАН КЕЙИН БОШЛАНАДИ.

Ўқувчилар ўқиш даврида 75 сўм стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида пул мукофотлари оладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛАР БЕЛГИЛАНГАН ФОРМАДА АТТЕСТАТ ОЛАДИЛАР.

Билим юртида ўқувчиларнинг яхши билим олишлари учун яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, спорт тўгараклари, бадиий тўгараклар мавжуддир.

Тошкент шаҳрида яшовчи ўқувчиларга махсус автобус хизмат кўрсатади.

Билим юртининг ётоқхонаси бор.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш керак: директор номига ариза; маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 3x4 см. ҳажмли 3 дона фотосурат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий хизмат гувоҳномаси ёки ҳарбий билет.

Бизнинг адрес: 702169, Тошкент области, Орджоникидзе район, ТошГРЭС посёлкаси (152-Олой бозори — Қибрай автобуси ва 115-автобуснинг «ТошГРЭС посёлкаси» бекати). Телефонлар: 62-12-16, 62-12-51, қўшимча телефонлар: 6-12, 3-18.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТИ ИНСТИТУТИ
1981—82 ўқув йили учун
8 ОЙЛИК ПУЛЛИК КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ КУРСИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ХИМИЯ ВА АДАБИЁТ ФАНЛАРИ БЎЙИЧА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАРНИ ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ ЎҚИТУВЧИЛАР ОЛИБ БОРАДИЛАР.

Курсларга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт ректори номига ариза, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (нусхаси), 10-синф ўқувчилари мактабдан справка топширадилар, 3x4 см. ҳажмида 2 та фотосурат, иш жойидан справка.

МАШҒУЛОТЛАР 1 НОЯБРДАН БОШЛАНАДИ. 8 ОЙЛИК МАШҒУЛОТЛАР УЧУН 34 СЎМ ТЎЛАНАДИ.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 дан 19.00 гача ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент — 100, Горбунов кўчаси, 5-уй (3, 18, 54, 50-автобуслар, 2, 6, 13, 15, 16-троллейбуслар, 7, 9, 11, 14, 24, 28-трамвайларнинг «Соцгородок» бекати).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки ёш усталарининг конкурсли томошалари.**

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
чет тиллари бўйича
(инглиз, немис, француз)
ПУЛЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР ТИНГЛОВЧИЛАР БИЛАН КАНДИДАТЛИК МИНИМУМИ ПРОГРАММАСИ БЎЙИЧА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Форобий кўчаси, 400-уй. Шарқ факультети. 112-хона, шанба ва якшанбадан ташқари соат 10.00 дан 17.00 гача мурожаат этиш мумкин.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/IX да **Кузнинг биринчи куни,** 1/X да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/IX да **Ишонмасанг ўламан,** 1/X да **Хизматингизга тайёрмиз,** 2/ да **Дилафрўзга тўрт ошиқ.**

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон Театр жамияти республика театрлари ва музика муассасалари бошқармасининг театрлар бўлими бошлиғи, Ўзбекистон Театр жамиятининг аъзоси С. Олимхўжаевга отаси

Ҳабиб Шарофович ОЛИМХУЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Театр жамияти ва Тошкент давлат маданият институти коллективлари институт ректори Ғ. Н. Нажимовга акаси

Фазлиддин НАЖИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Парвоз ердан бошланади. Бадиий фильм. 2-серия. 11.00 — Концерт. 11.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.20 — Шахмат мактаби. 16.50 — Рус тили. 17.20 — Нигериянинг мустақиллик кунига бағишланган программа. 17.45 — Горнчилар, қаердасиз? 18.15 — Жасорат. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 20.00 — 1 октябрда қишки вақтга ўтилади. 20.15 — Ҳужжатли экран. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича УЕФА кубоги. МАСК — Штурм (Австрия) Танаффус пайтида дунё воқеалари.

МОСКВА-IV 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 ва 12.05 — Немис тили. 10.35 ва 11.35 — Астрономия. 11.05 — Қадимий шарқ санъати. 12.40 ва 13.40 — **Умумий биология.** 13.10 — **Ота-оналар сизлар учун.** 14.10 — А. И. Куприн ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 14.55 — Ботаника. 15.15 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.45 — Ўқитувчига музика дарси. 16.40 — Илмий-оммабоп фильм. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.55 — Гандбол бўйича халқаро турнир. СССР — Румыния. 20.15 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 21.15 — Мультфильм. 21.30 — Время. 22.05 — Осуда Одесса. Бадиий фильм. 23.30 — Концерт. 23.45 — Гандбол бўйича халқаро турнир. ГДР — СССР.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ботаника. 12.00 — Мактаб ўқувчилари учун. 12.30 — Ботаника. 18.20 — Ўсмир ва қонун. 19.00 — Ер ости бойликларини қидирувчилар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Фильм-концерт. 20.15 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дирижёр ҳикоя қилади. 21.30 — Время. 22.05 — Турмуш ва маданият. 22.35 — Озодлик нақадар ширин сўз. Бадиий фильм. 2-серия. 23.40 — Оламда нима гап.

ТОШКЕНТ-II. 18.25 — Болалар учун фильм. 18.40 — Классик композиторларнинг фортепьяно асарлари. 19.30 — Ёшлик. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Телевизион театр почтаси. 21.30 — Москва-IV.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёш ижрочилар концерти. 9.35 — Ф. Мамадалиев куйлайди. 11.15 — КПСС XXVI съезди ривожланган социализмнинг иқтисодий сиёсати ҳақида. 11.25 — Ёшлар учун концерт. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чўпонлар ҳақида ғамхўрлик. 14.00 — «Оқ олтин» териминг карвонбошилари. 19.25 — Тошкент давлат консерваториясининг чангчилар ансамбли чалади. 20.50 — Байроқдорлар. 21.00 — Пахтазор илҳомлари. 21.20 — Пахтакорлар учун концерт. 22.30 — Хор қўшиқлари. 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Г. 02233. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 226. 2